БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

6-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 70 (1332)
8 АПРЕЛЬ
ЧОРШАНБА
1959 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Совет халқи социалистик қурилиш давомида тинч меҳнат соҳасида буюк қаҳрамонликлар кўрсатди ва унинг бу қаҳрамонликларини ҳамма эътироф қилди. Коммунистик партиянинг XXI съезди, жамиятимизнинг кенг авж олган коммунистик қурилиш даврига кириши меҳнат соҳасида ғайрат ва ташаббусни янада тўлқинлантириб юборади, етти йиллик планни бажариш ва ошириб бажариш учун умумхалқ мусобақасининг янги формаларини юзага чиқаради, бу давр улуғвор ғалабаларга эриштирган давр бўлади, деб қаттиқ ишонч билдиради.

(КПСС XXI съезди резолюциясидан).

Мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлайлик

Совет ҳокимияти асрлар бўйи давом этиб келган маданий қолоқлигимизга тарихан қисқа вақт ичида абадий хотима берди, миллион-миллион меҳнаткашлар оммасининг онглилигини ошириб, мамлакатимиз халқларининг шаклан миллий ва мазмунан социалистик маданиятини вужудга келтирди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясидан илгари аҳолиси қарийб ёппасига саводсиз бўлган бизнинг республикамизда маданий революциянинг амалга оширилганлиги социализмнинг энг катта ғалабаларидан бири бўлди. Ҳозирги вақтда республикамизда 6227 мактаб ёки 1914 йилдагига қараганда 39 баравар кўп мактаб бор. Уларда ўқувчилар сони 1 миллион 327 минг кишига етди. Яъни ҳозир мактабларимизда революциядан олдингига қараганда 76,5 баравар кўп ўқувчи таълим олмоқда. Ўқувчиларнинг деярлик ярмини маҳаллий миллат қизлари ташкил этадики, бу айниқса қувончли бир ҳолдир.

Ўзбекистон мактабларида революцияга қадар атиги 710 ўқитувчи ишлаган бўлса, ҳозир 74 минг ўқитувчи ишлаб турибди. Шунингдек республикамиздаги 31 та олий ўқув юртида 84 минг студент, 83 та ўрта махсус ўқув юртида эса 55 мингдан кўпроқ йигит-қиз ўқимоқда. Халқ маорифини ва олий таълимни ривожлантириш соҳасидаги бу муваффақиятларга Коммунистик партия раҳбарлигида мамлакатимиздаги қардош халқлар, даставвал улуғ рус халқининг оғаларча ёрдами туфайли эришилди.

Бизнинг мактабларимиз ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш ва жамиятимизда социалистик идеологиянинг қарор топишига жуда катта ҳисса қўшди. Педагогика ишининг моҳир мастерлари бўлган ўқитувчиларимиз бепоён ватанимизнинг ҳамма қисмида ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялашдан иборат шарафли ҳамда масъулиятли вазифани бажармоқдалар. Шуни зўр мамнуният билан қайд қилиб ўтиш керакки, мактабларда ҳар бир миллат ўғил-қизлари ўз она тилида ўқиш имкониятига эгадирлар. Бу Коммунистик партия ленинча миллий сиёсатининг изчиллик билан амалга оширилаётганлигидан далолат бериб турибди. Шунингдек русча бўлмаган мактабларнинг ҳаммасида ўқувчилар иккинчи она тилимиз бўлиб қолган улуғ рус тилини зўр иштиёқ билан ўрганмоқдалар.

Ёшларни келажак практик ишларга тайёрлашда ўқув процессига политехник таълимни жорий қилиш муҳим аҳамиятга эгадир. Областимиздаги кўпгина мактабларнинг коллективлари, халқ маорифи органлари ва кенг жамоатчилик бу соҳада тақдирга сазовор иш қилмоқдалар. Масалан, Бекобод шаҳар мактабларининг кўпчилигида, Тошкент шаҳридаги 24, 68, 140, Янгийўл районидаги 15, Калинин районидаги 27-мактабларда ўқувчиларда меҳнат кўникмалари ҳосил қилиш учун уларнинг мактаб устахоналарида, яхши жиҳозланган фан кабинетларида, ўқув-тажриба участкаларида амалий машғулотлари ўтказилмоқда, саноат корхоналарига экскурсиялари уюштирилмоқда, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши билан таништирилмоқда.

Кейинги вақтларда олий ва ўрта махсус ўқув юртларида ҳам малакали мутахассислар тайёрлаш сифати анча яхшиланди, уларга амалий иш стажига эга бўлган ёшлар кўпроқ қабул қилинадиган бўлиб қолди.

Лекин шунга қарамай, мактаблар ва олий ўқув юртларининг ишида катта камчиликлар ҳам бор. Бу камчиликлар мактабнинг турмушдан, ишлаб чиқаришдан ажралиб қолганлигида яққол сезилмоқда. Шунинг учун ҳам партиямиз ўрта мактаб ва олий ўқув юртларини коммунистик қурилишнинг янги босқичи талаблари ва перспективаларига мувофиқ суратда қайта қуриш, ўрта профессионал-техника таълимини кенг ривожлантириш йўлларини белгилаб берди. Партиямиз ишлаб чиққан бу программани бутун совет халқи каби республикамиз меҳнаткашлари ҳам якдиллик билан маъқулладилар.

Кеча газеталарда Ўзбекистон ССР Олий Советининг яқинда бўлиб ўтган бешинчи чақириқ биринчи сессияси тасдиқлаган «Ўзбекистон ССРда мактабни турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш ва халқ маорифи системасини янада ривожлантириш тўғрисида»ги Қонун эълон қилинди.

Бу тадбир шубҳасиз ёшларни фан асосларини яхши ва пухта биладиган, ҳар томонлама ўқимишли жисмоний меҳнат қилишга қобилиятли кишилар қилиб тарбиялаш, жамият учун зарур бойликларни ишлаб чиқаришда актив қатнашадиган кишилар қилиб тайёрлаш имкониятини беради.

Эндиликда мактабларда ўқув-тарбия системасини шу тарзда қайта қуриш лозимки, ўғил-қизларимиз мактаб ёшидан бошлаб саноат корхоналари, қурилишлар колхоз ва совхозларда бевосита актив қатнашишга, социалистик жамият принципларини чуқур ҳурмат қилишга тайёрлансинлар, айни вақтда мактабдан ҳар томонлама мустаҳкам билим олиб чиқсинлар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети тасдиқлаган Қонунга кўра республикамизда етти йиллик умумий мажбурий таълим ўрнига саккиз йиллик умумий мажбурий таълим жорий қилинади. Шу муносабат билан ўқувчиларга ишлаб чиқариш таълимини бериш, уларни ижтимоий фойдали меҳнатга ўргатиш, ишчи ва қишлоқ ёшлари мактабларини кўпайтириш, мактабларнинг ўқув материал базасини мустаҳкамлаш, уларда болаларни бир неча сменага бўлиб ўқитишни яқин йиллар ичида тугатиш, мактабларни кўрсатмали ўқув қуроллари ва ускуналар билан таъминлашни яхшилаш, мактабларни оталиққа олган корхоналар, колхозлар ва совхозларнинг бу ишга катта ҳисса қўшишлари ҳозир, айниқса муҳим аҳамиятга эга бўлиб қолди.

Шаҳар шароитида ўқувчиларни меҳнат қилишга ўргатишни заводларда ва фабрикаларда, мактаб ёки мактаблараро ўқув ишлаб чиқариш устахоналарида ташкил этиш, колхозлар ва совхозларда эса ўқувчилардан бригадалар, звенолар тузиш, мактаблар ҳузурида таълим-тажриба хўжаликлари ва фермалар ташкил этиш мақсадга мувофиқдир. Шу билан бирга кўпчилик мактаблар ҳузурида интернатлар ташкил этиш, узоқда яшайдиган болаларнинг қатнашини осонлаштириш учун уларни транспорт воситалари билан таъминлашни ҳам унутмаслик керак. Бу жиҳатдан Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг ташаббуси диққатга сазовордир. Бу колхозда қурилган ажойиб мактаб-интернатда ҳозир меҳнаткашларнинг 300 га яқин боласи ўқиб тарбияланмоқда.

Умумий мажбурий таълимни амалга оширишда меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий советлари ижроия комитетларининг зиммасига катта масъулият юкланади. Улар ўқишга тортилишни пухта ҳисобга олиб боришлари, мактаб ёшидаги ҳамма болаларни, айниқса маҳаллий миллат қизларининг ўқиши учун зарур шарт-шароитларни яратиб беришлари лозим.

Олий ва ўрта махсус ўқув юртларимиз олдида ҳозирнинг ўзидан бошлаб ўқув-тарбия ишларини қайта қуриш, ишлаб чиқариш билан алоқани кучайтириш вазифаси турибди. Шуни унутмаслик керакки, бундан буён олий ўқув юртларига амалий иш стажига эга бўлган, ишлаб чиқаришда ўзини кўрсатган етук кишилар конкурс йўли билан танлаб олинади. Бу эса халқ хўжалигимизнинг барча соҳалари учун юқори малакали мутахассис кадрлар тайёрлаш имконини беради. Халқ маорифининг янги системасига ўтиш ҳамма жойда 1959-1960 ўқув йилидан кечикмай бошланиши ва 1962-1963 ўқув йилигача тамомланиши керак.

Мактабнинг турмушга яқинлаштирилиши ёш авлодни яхши тарбиялаш учун зарур шарт-шароитни вужудга келтиради, етти йиллик планда мўлжалланган жуда катта ишлар программасини муваффақиятли бажаришга ёрдам беради. Маҳаллий партия ва совет ташкилотларининг вазифаси — таълимни турмуш билан, ишлаб чиқариш билан, мамлакатимизда коммунистик қурилиш практикаси билан маҳкам боғлаб олиб бориш тўғрисида ҳамиша ғамхўрлик қилишдан, бу соҳада мактаблар ва халқ маорифи органларига кун сайин амалий ёрдам бериб туришдан иборат.

Сифатли эк, ҳосилинг мўл бўлади, Хирмонинг оқ олтин дурга тўлади.

* * *

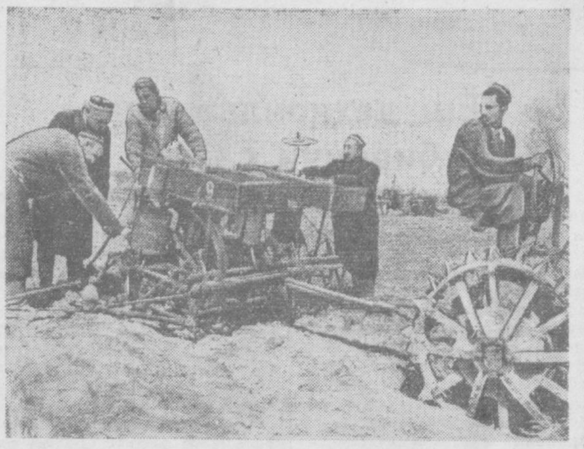

Янгийўл районидаги «Шарқ юлдузи» колхозининг барча бригадаларида чигит экиш кундан-кунга авж олдирилмоқда. Бу соҳада, айниқса, ўтган йили 75 гектар ернинг ҳар гектаридан 42 центнердан ҳосил олган ўртоқ М. Камолов бригадасида яхши натижаларга эришилаётир. Суратда: (чапда) бригада бошлиғи М. Камолов ва дала мудири Т. Бекмуродов ўртоқлар экиш сифатини ва агрегатнинг қандай ишлаётганлигини текшириб кўрмоқдалар.

Х. Эралиев фотоси.

* * *

Олдинда бормоқдалар

Ер текислаётган колхозчилар ғайрат қилишяпти. Чунки картанинг нариги четига ҳалигина келиб тушган трактор унумли ишлаётир. Бригада аъзолари иш суръатини пасайтиришса квадрат-уялаб чигит экаётган бу агрегат уларга етиб оладида, универсалчи: «қани қайси ер тайёр» деб туриб олади.

Орджоникидзе районидаги Ленин номли колхознинг коммунист ўртоқ Алмат Шерметов бошлиқ бригадасида чигит экиш ана шундай уюшқоқлик билан ўтказилаётир. Бригада аъзолари экишни сифатли ўтказсак, юз гектар еримиздан 40 центнердан ҳосил етиштириш йўлидаги биринчи қадамимиз яхши натижа берди демоқдалар. Шунинг учун улар жадал, сифатли ишлаб, кунлик нормаларини ошириб бажараётирлар.

Механизаторлар ҳам унумли ишлаётирлар. Натижада 2 кун ичида 25 гектар ерга квадрат-уялаб чигит экилди. Ерни текислаш, экишни тез ва сифатли ўтказишда бригаданинг Қ. Пирматов, М. Алметов, М. Ғуломова каби аъзолари, айниқса бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

Ленин номли колхоз бу йил 760 гектар ерга чигит экади. Колхоз аъзолари ҳар гектар ердан 36,5 центнердан пахта ҳосили етиштириш учун курашаётирлар. Ана шу ҳаракатда ўртоқ А. Шерметов бошлиқ бригада аъзолари олдинда бормоқдалар.

Бригада аъзолари шу кунларда ҳам далага гўнг чиқаришни давом эттираётирлар. Бунинг учун 2 та от-арава ажратилган. Қишда далага олиб чиқиб кўмиб қўйилган гўнг биринчи парвариш даврида ғўзага солинади.

Х. МУҚИМОВ.

Экиш илғорлари

Усмон ака ҳар кунгидан эртароқ турди-да, нонуштани ҳам шошилинч қилиб, энди турай деяётганда даладан:

— Усмонжон, ҳай! — деган товушни эшитиб қолди. У пешонасини қизил қийиқчаси билан йўлакай боғлаб: «ҳозир!» дея жавоб берди. Кеча ишдан келгач, яраратиб артиб қўйган кетмонини елкасига ташлаб дарвозага чиққанда, қўшниси Асқар ота кутиб турарди:

— Бугун экишни бошлаймиз, Усмонжон.

Асқар ота қўшниси билан сўрашаркан:

— Ёшим 60 га кириб, қанча баҳорни кўрган бўлсам ҳам, биринчи экиш бошланадиган куни ўзимни бошқача ҳис қиламан, гапида яна давом этди.

Икки кекса: Асқар ота Раҳимбоев ва Усмон ака Қосимқулов чигит экиладиган далага етиб келганларида, колхоз агрономи Қурбонов, бригада бошлиғи Хушназаров, тракторчи Ҳасан Ғаниевлар ва бригада аъзолари тўпланган эдилар.

— Тулпаринг экишга тайёрми? — сўради Усмон ота Ҳасандан:

— Тайёр бўлганда қандай, — дея Ҳасанжон универсални гуруллатиб юргизиб юборди. Аравакаш Тоҳиржон Бўлашбоев ҳам сеялкани чигит билан аллақачон тўлдириб қўйган эди. Сеялкага бригада ерини беш қўлдай биладиган Усмон ака ўтирди.

— Бошланглар, азаматлар, — бригадирнинг йўғон товуши тракторнинг овозини ҳам босиб кетди. Универсал бир силкинди-ю, олдинга интилди: чигит экиш бошланди.

Янгийўл районидаги Фрунзе номли колхознинг коммунист ўртоқ Хушназаров бошлиқ 10-бригадасида ҳозиргача 35 гектар ерга тор қаторлаб чигит экилди. Қолган 35 гектарда ҳам чигит экишни яқин кунда тугатиш учун қизғин ҳаракат бормоқда. Чигит экишда бу бригада колхозда олдинги сафда.

Дала ишларида Асқар ота Раҳимбоев, Усмон ака Қосимқулов каби кексалар билан бирга Гулбаҳром Ботирова, Турғон Ортиқбоева, Майдаш Холбекова каби ёшлар ҳам намунали ишлаётирлар. Бригада аъзолари 70 гектар ернинг ҳар гектаридан камида 30 центнердан «оқ олтин» олиш учун курашмоқдалар.

М. БАҲРОМОВ.

30 ЦЕНТНЕР УЧУН

Бекобод районидаги «Гулистон» колхозининг ўртоқ Мурод Суюнов бошлиқ бригадаси аъзолари илғорликни қўлдан бермаслик учун чигит экишга пухта тайёрландилар. Бу бригада ўтган йили 110 гектар ернинг ҳар гектаридан 27 центнердан ҳосил топширган эди. Бу йил эса ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил етиштириш мажбурияти олинган.

Бригадада 10 гектар янги ер ўзлаштирилиб, чигит экиладиган майдон 120 гектарга етказилди. Ариқ-зовурлар барвақт тозаланди. Ҳар бир карта бошига 8 тоннадан минерал ва маҳаллий ўғит ташиб чиқарилди. Март ойидаёқ 120 гектар ер бороналаниб, мола босилиб, экишга тахт қилинди.

Ҳозир бригада аъзолари экишни пухта тайёргарлик билан бошлаб юбордилар.

Райондаги Дзержинский номли колхознинг ўртоқ Отақўзиев бошлиқ бригадаси ва 2-«Далварзин» совхозининг 7-бўлими ишчилари ҳам чигит экишни бошладилар.

Х. ХОЛМИРЗАЕВ,
А. САТТОРОВ,
Я. ҲАСАНОВ.

* * *

Сабзавотчиликда трактор-далачилик бригадаси

Хожибой Тожибоев газетадаги қатор турган суратларни кўздан кечирар экан, шеригига қараб гапира бошлади.

— Буни қаранг, ҳаммаси, пахтачиликдан, сабзавотчиликдан бир киши ҳам йўқ-а.

— Чунки булар трактор-далачилик бригадасининг бошлиқлари. Сабзавотчиликда ҳали бунақа бригадалар йўқ, — деди шериги.

— Нимага сабзавотчиликда шунақа бригадалар тузиш мумкин эмас?

— Чунки сабзавотчилик бригадаларида камида 9-10 хил экин етиштирилади. Уларда пахта ёки пича беда етиштирилади, холос. Сабзавотчилик жуда майда иш. Техникадан унумли фойдаланиш мумкин ҳам эмас!

— Менимча мумкин!

— Э, тушингизни сувга айтинг. Сабзи-пиёзни трактор билан ўтаб бўладими? Бунга нима дейсиз?

— Гап фақат сабзи билан пиёздагина эмас, картошкани, маккажўхорини квадрат-уялаб экаяпмизку.

— Қолган экинларни нима қиласиз? Улар барибир қўл билан ишланади. Ҳамма экинлар техника билан ишланмаса трактор-далачилик бригадаси деб ҳам бўлмайди.

Бригада механиги Тожибоев шеригининг бу эътирозларига, унинг келтирган далилларига қаноатланмади. Трактор-далачилик бригадаларининг афзалликлари ҳақидаги хабарлар, бу ҳаракатнинг кучайиб бораётгани унинг кўнглига ғул-ғула солган, уни ҳам жуда қизиқтириб қўйган эди. Тожибоев ҳам сабзавотчилик соҳасида техникадан унумли фойдаланмоқчи, ҳар бир ишловчи ҳисобига кўпроқ маҳсулот етиштиришга эришмоқчи бўлар, шу ҳақда ўйлар эди. Лекин қандай қилиб бунга эришмоқ мумкин? Дарҳақиқат 9-10 хил экин экиладиган, 35-40 гектар ерга эга бўлган сабзавотчилик бригадаларида техникадан қандай унумли фойдаланиб бўлади? Бу масалани қандай ҳал қилиш мумкин?

Тожибоев ўз мулоҳазасини правленияга айтди. М. Горький номли колхоз правлениеси бу фикрни маъқуллаган бўлса ҳам, лекин сабзавотчиликда трактор-далачилик бригадасини қандай қилиб тузишга ҳайрон бўлди.

Кейинчалик бунинг ҳам иложи топилди. Сабзавотчиликда тузиладиган трактор-далачилик бригадасига механизация билан ишлаш мумкин бўлган 2—3 хил экин экиш зарурлиги белгиланди ва колхоз правлениеси Тожибоев бошлиқ трактор-далачилик бригадаси тузишга қарор қилди. Илгари оддий бригадалардаги 40 гектар ерда 29-30 киши ишларди. Колхоз правлениеси Тожибоевга 40 гектар ер бериб, 7 ишчи кучи, 1 универсал, 1 ДТ-24 трактори ажратди. 31 гектар ерда маккажўхори, 5 гектар ерга хашаки лавлаги ва 5 гектар ерга картошка экишни, жами 9110 тонна маҳсулот етиштиришни планлаштирди. Тожибоев бошлиқ трактор-далачилик бригада аъзолари ўз имкониятларини ҳисобга олиб, ҳар гектар ерда 297 центнердан силос, 300 центнердан хашаки лавлаги ва 137 центнердан картошка олиш ҳамда бригадада ишловчи ҳар бир киши ҳисобига 167 тоннадан маҳсулот етиштириш мажбуриятини олдилар. Ваҳоланки оддий бригадаларда ҳар бир ишловчи ҳисобига етиштириладиган сабзавот маҳсулоти 40-50 тоннадан ошмайди.

— Мен, — дейди Тожибоев, — 1930 йилдан бери колхозларда бригада механиги бўлиб ишлаб келдим. Бу йил сабзавотчиликда трактор-далачилик бригадаси бошлиғи бўлиб ишлашга қарор қилдим. Бу ҳаракат сабзавот маҳсулотларининг таннархини анча камайтиришда катта роль ўйнашига ишонаман.

— Бригада аъзоларидан неча киши тракторчи? — сўрадик.

— Ўзим билан уч киши тракторни ҳайдай оламиз. Жўра Тожибоев, Акбар Мамадалиевлар энг яхши тракторчилардан ҳисобланади. Ҳозир улар мен билан ишлашаяпти.

— Бу йил механизациядан унумли фойдаланиш учун бригадада қандай ишлар қилинаяпти?

— Маккажўхорини ҳам, лавлагини ҳам, картошкани ҳам квадрат-уялаб экиб, икки томонлама парвариш қилишни планлаштирганмиз.

Колхоз ҳозир «XXI партсъезд» совхозига айланиб кетибди-ку, сизларнинг ишларингизда ўзгариш бўлмадими?

— Бригадамиз қандай тузилган бўлса шундай турибди. Биз Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Тошкент шаҳари аҳолисини сабзавот ва картошка билан таъминлаш тўғрисида»ги қарорини ўқиб янги ғайрат билан ишламоқдамиз. Ҳозиргача биз пландаги 5 гектар ерга квадрат-уялаб хашаки лавлаги, 10 гектар ерга макка экиб қўйдик. Яна 20 гектар ерга макка экишни давом эттираяпмиз. 2 гектар ердаги пиёзни ўтоқдан чиқардик, — дейди ўртоқ Тожибоев.

Тожибоев бошлиқ бригада аъзолари ўзлари бошлаган бу ижобий ҳаракатни изчиллик билан давом эттириб, мўл ҳосил етиштириш учун астойдил курашмоқдалар. Улар ҳозиргача 40 гектар ерга солиш учун 270 тоннадан кўпроқ гўнг тайёрлаб қўйдилар. Иш хўжалик ҳисоби асосида олиб борилаётир.

Коммунист Тожибоевнинг сабзавотчилик соҳасидаги бу ижобий ҳаракати диққатга сазовор.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.
Қорасув районидаги «XXI партсъезд» совхози.

Эртаги сабзавот ва картошка экиш плани бажарилди

Қорасув, Калинин ва Тошкент районининг колхозлари эртаги картошка ва сабзавот экиш планини бажардилар.

Ҳозир қишлоқ хўжалик артелларида сабзи ва пиёз экинларини парвариш қилиш кучайтирилди. Карамни маҳаллий ва минерал ўғит билан озиқлантириш ишлари ҳам бошлаб юборилди. Калинин районидаги Карл Маркс номли, генерал Раҳимов номли, Сталин номли, Қорасув районидаги Свердлов номли, Тошкент районидаги Ленин номли колхозларда бу эртаги экинлар парвариши уюшқоқлик билан ўтказилаётир.

Улар нега экишга киришмадилар?

Ҳаво очиқ, кун исиган. Қўшни колхозлар даласида ҳаёт қайнамоқда. Лекин Ўрта Чирчиқ районидаги Калинин номли колхозда тракторларни ремонт қилаётган 4-5 механизатордан бўлак ҳеч ким кўринмайди. Биз колхоз идорасига кирдик, лекин у ерда ҳам ҳеч кимни учрата олмадик. Колхоз секретарининг идорасида бир одам ухлаб ётган экан, у бизнинг шарпамиз билан уйғонди-да, кўзларини ишқалаб қаршимизга чиқди.

— Қоровулмисиз? — сўрадик.

— Йўқ, 2-участкадан иш билан келиб, ҳеч кимни тополмай ўтирибман, — деди у.

Шу пайт идорага колхоз агрономи ўртоқ Ли Владимир кириб келди. Биз у билан саломлашдик-да, суҳбат пайтида сўрадик:

— Техника экишга тайёрми?

— Ҳа, ҳаммаси тайёрлаб қўйилган, — жавоб қилди ўртоқ Ли.

— Бу йил неча гектар ерга квадрат-уялаб чигит экасизлар?

— Ҳали план аниқ эмас, ҳозирча 250 гектар деб, турибмиз.

— Квадрат-уялаб чигит экадиган агрегат экипажи билан амалий машғулот ўтказилдими?

— Йўқ, ҳали улар рўйхатга олинмаган.

Кейин биз унга маҳаллий ўғитларни ташиб олиш, далага гўнг чиқариш ва ерларни экишга тайёрлашнинг бориши тўғрисида саволлар бердик, лекин ўртоқ Ли унинг биронтасига ҳам қониқарли жавоб беролмади. Шундан кейин тайёрлаб қўйилган техникани кўрсатишни илтимос қилдик. Ўртоқ Ли бизни идора рўпарасидаги майдонга олиб ўтди-да, очиқ ҳавода турган трактор ва сеялкаларни кўрсатди. Текширишда шу нарса аниқландики, 9 та сеялкадан 2 таси ҳали ремонт қилинмаган. Чигитни квадрат-уялаб экадиган битта сеялканинг маркер дискаси, варашиловкаси (челак ичидаги аралаштиргичи) йўқ, челаклари мойланмаган, занг босган.

Оддий усулда экадиган сеялканинг чигитни кўмиб кетадиган қисмлари тўғри ўрнатилмаган. Ундаги 3 сеялканинг занжирлари, ричаглари ўз жойига қўйилмаган. Колхознинг 3-далачилик бригадасига бириктилган механизатор ўртоқ Пак Валентин фойдаланадиган сеялканинг прицепи ва челакларни бирлаштирадиган вали йўқ. 2-РТСдан олиб келинган битта чизель ҳали ремонтсиз ётибди. Ҳаммадан агроном ўртоқ Лининг битта агрегатда неча одам ишлаши керак, деб берган саволимизга «олтита» деб жавоб қилиши бизни ажаблантирди, ҳаҳотки, у, агроном бўлатуриб агрегат аъзоларининг 7 кишидан иборат бўлишини билмаса!

Давлат омборидан келтириладиган 66 тонна уруғлик чигит ҳалигача ташиб олинмаган. Ишчи кучларидан фойдаланиш ниҳоятда ёмон аҳволда. 105 гектар ерга чигит экадиган ўртоқ Э. Абдуллаев бошлиқ 3-бригададаги 40 колхозчидан кунига 20-25 киши ишлайди, холос. Бу аҳволни ўртоқ Нурман Усмонов бошлиқ 6-бригадада ҳам кўриш мумкин.

Ҳаммадан ачинарлиси шуки, чигит квадрат-уялаб экиладиган участкалар ҳалигача ажратилиб, контроль қозиқлар қоқиб қўйилмаган.

Нега бу агроном мана шундай аҳволга тушиб қолди, деб ҳайрон бўлманг, чунки у экишга тайёргарликдаги ҳақиқий аҳволдан хабари бўлмагани учун елкасини қисишга мажбур бўлди.

Н. Меламед чизган сурат.

Колхоз раҳбарлари минерал ўғитларни ташиб олиш, далага маҳаллий ўғит чиқариш ишига ўта кетган даражада бепарво қарамоқдалар. Буни далага 1200 ўрнига энди 627 тонна гўнг ташиб чиқарилганлигининг ўзи тўла исботлайди. Колхознинг неча тонна минерал ўғит ташиб олганлигини колхоз секретари С. Пирмуҳамедов ҳам, агроном ўртоқ Ли ҳам билмайди.

Агар колхознинг сводка дафтарини варақласангиз, ундаги ҳавойи рақамларни кўриб, секретарь Пирмуҳамедовнинг ишидан ранжийсиз. У бригадалардан маълумот келмаса, дафтарга рақамларни кўпинча ҳаводан олиб ёзади, уни яна телефонда районга ҳам беради.

Шунингдек Охунбобоев номли колхозда ариқ-зовурларни тозалаш иши ҳалигача тугалланмаган. Колхозчилар ишга тўла жалб этилмаган. Колхознинг 1, 3, 4-бригадаларида ер текислашга эндигина киришдилар. Ишда контроллик ўрнатилмагани сабабли ўртоқ Мисир Ортиқов бошлиқ ва ўртоқ Анорбой Узоқов бошлиқ 2-бригадаларда айрим кунларда аъзоларнинг учдан бир қисми ҳам ишга чиқмайди.

Илғор колхозлар чигит экишни қизғин бошлаб юборган шу кунларда юқоридаги колхоз раҳбарлари ҳали тайёргарлик тўғрисида аниқ тасаввурга эга эмаслар, уларнинг бу ишига қандай баҳо бериш керак, ахир!

М. АБДУЛЛАЕВ,
Т. ЙЎЛДОШЕВ.

Ўртоқ Цой Ен Ген

„Полярная звезда" ва „Қизил Ўзбекистон" колхозларида бўлди

Корея Халқ Демократик Республикаси Олий Халқ Мажлиси Президиумининг Раиси ўртоқ Цой Ен Ген ва унинг ҳамроҳлари 7 апрелда Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги билан танишдилар.

Корея давлат арбоблари Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари Ж. И. Илҳомова, Ўзбекистон ССР Олий Совети Ташқи ишлар комиссиясининг аъзоси Б. Г. Мирзабеков ва чет мамлакатлар билан дўстлик ҳамда маданий алоқа Ўзбекистон жамияти правлениесининг раиси Ш. К. Ширинбоевлар билан биргаликда Тошкент область Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» колхозига бордилар. Меҳмонлар колхозчилар билан дўстона суҳбат қилдилар, уларнинг қандай яшаётганликларини, келгусидаги планларини суриштирдилар.

Колхоз раиси икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Ким Пен Хва колхоз аъзолари етти йилликнинг биринчи йилида зўр ғайрат билан меҳнат қилаётганликларини меҳмонларга сўзлаб берди. Қилинган ишларнинг якунлари кўнгилдагидек бўлди. Колхоз ҳар гектар ердан олинадиган пахта ҳосилини 29 центнерга етказди, ҳар гектар ердан 40 — 60 центнердан шоли олинмоқда. Маккажўхори, беда етиштириш, чорвачиликни ривожлантириш соҳасида ҳам катта натижаларга эришилди. Колхознинг йиллик даромади 15 миллион сўмдан ортди.

Меҳмонлар колхоз гидроэлектростанциясини, ўрта мактабни, болалар боғчасини бориб кўрдилар, колхоз аъзоларининг уйларида бўлдилар.

Цой Ен Геннинг келиши муносабати билан колхоз правлениеси зиёфат берди. Ким Пен Хва меҳмонларга қарата табрик нутқи сўзлади.

Ўртоқ Цой Ен Ген ўзининг жавоб нутқида корейс деҳқонлари орасида «Полярная звезда» колхозининг жуда машҳур бўлганлиги тасодифий бир ҳол эмаслигини таъкидлайди. Колхоз аъзолари эришган муваффақиятлар, уларнинг зўр ғайрат билан меҳнат қилаётганликлари, деди у, кутганимиздан ҳам ортиқ бўлди. Сизларнинг муваффақиятларингиз бизни ғоят қувонтирди.

Ўртоқ Цой Ен Ген Корея Халқ Демократик Республикаси деҳқонларининг ҳаёти тўғрисида батафсил сўзлаб берди. У айтадики, Корея Халқ Демократик Республикасининг деҳқонлари ҳам жуда катта муваффақиятларга эришдилар. Корея Меҳнат партиясининг раҳбарлигида қишлоқ хўжалиги социалистик негизда қайта ташкил этилди. Корея Халқ Демократик Республикасининг деҳқонлари мамлакат озод қилинган пайтгача олинганидан 60 процент кўпроқ дон етиштирмоқдалар. Кейинги вақтларда қишлоқ хўжалик кооперативлари ҳосилни кўпайтириш учун оммавий курашни кучайтириб юбордилар. Бу йил чорвачиликни тез ривожлантиришга катта эътибор берилади. Қишлоқ хўжалигини техника жиҳатидан қайта қуриш соҳасида катта қадамлар қўйилди. Корейс деҳқонлари яқин тўрт-беш йил ичида ирригация, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва механизациялаш соҳасидаги ишларни асосан тугаллайдилар.

Нотиқ Корея Халқ Демократик Республикаси қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг эришган муваффақиятларини кўрсатувчи ёрқин мисоллар келтиради. Кейинги беш ой ичидагина 350 минг гектар ерга сув чиқариш имконини берадиган ирригация иншоотлари ишга туширилди. Бу ерлар японлар ҳукмронлиги даврида суғорилган майдонлар миқдоридан уч баравар ортиқдир.

Мамлакатнинг ишчилари бу йил 3-3,5 минг трактор ва шунча миқдорда юк машинаси ишлаб чиқариш, яқин тўрт-беш йил ичидагина 35 минг трактор ва шунча юк машинаси ишлаб чиқариш мажбуриятини олдилар. Қишлоқларда эски кулбалар ўрнига, ғиштдан ясалган замонавий уйлар қурилмоқда.

Сўнгра, ўртоқ Цой Ен Ген Жанубий Кореяда яшовчи деҳқонлар ва бутун меҳнаткаш халқнинг аҳволи жуда оғир эканлигини таъкидлайди. У, корейс халқининг ўз мамлакатини тинч йўл билан бирлаштиришга қатъий қарор берганлиги тўғрисида гапиради.

Ўртоқ Цой Ен Ген Ўзбекистон колхозчиларининг янгидан-янги муваффақиятларга эришувларини, шахсий ҳаётларида бахтли бўлишларини тилайди. Шу ерда ҳозир бўлган кишилар Корея Халқ Демократик Республикаси Олий Халқ Мажлиси Президиуми Раисининг ана шу сўзларини гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар.

Меҳмонлар «Полярная звезда» колхозидан йўлга чиқиб, республиканинг бошқа илғор колхози — Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозига жўнаб кетдилар.

Корейс дўстларимиз колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати А. Матқобиловнинг кейинги йилларда колхозда рўй берган катта ўзгаришлар ҳақидаги сўзларини мароқ билан тингладилар.

Колхоз правлениесида бошланган қизғин суҳбат кўп тармоқли хўжаликни кўздан кечириш вақтида ҳам давом этди. Меҳмонлар бригадалардан бирининг даласида чигитнинг машина билан экилишини тамоша қилдилар.

Колхоз қишлоғининг марказида қад кўтарган кўп қаватли бинолар яқинида бир тўда болалар меҳмонлар олдига келдилар. Улар меҳмонларни ўзлари тарбияланаётган мактаб-интернатни келиб кўришга таклиф этдилар. Кореялик дўстларимиз кенг ва шинам ётоқхоналарни, синфларни, дам олиш хоналарини, спорт залини тамоша қилдилар, мактаб-интернатнинг ошхонасида бўлдилар. Колхоз интернат биносини қуриш ва уни жиҳозлаш учун етти миллион сўм сарф қилганлигини меҳмонларга айтиб бердилар.

— Ҳозирги вақтда мактаб-интернатимиз, — деди Абдужамил Матқобилов, — 400 болага мўлжалланган. Биз шу билан қаноатланиб қолиш мумкин деб ўйлаган эдик. Аммо, бу кифоя қилмай қолди... Эндиликда интернатни кенгайтириб, яна 300 бола қабул қилмоқчимиз ва бунинг учун қўшимча равишда беш миллион сўм ажратамиз.

Ўртоқ Цой Ен Ген колхозчилар билан хайрлашиб, жамоат хўжалигини янада мустаҳкамлаш ва ривожлантириш соҳасида, етти йиллик план топшириқларини амалга оширишда уларга янгидан-янги муваффақиятлар тилади

А. Матқобилов Цой Ен Геннинг колхозга келганлиги хотираси учун унга тўн кийгизди. (ЎзТАГ).

Слёт қатнашчилари донгдор пахтакорлар орасида. Уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов 26-мактабнинг 8- синфида ташкил этилган ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадасининг бошлиғи Насиба Убайдуллаеванинг қўлини қисиб: — Бўпти, мусобақалашганимиз бўлсин, ким кўп ҳосил олишга, — деди меҳрибонлик билан.

С. Нурмуҳамедов фотоси.

Ёш деҳқонларнинг биринчи слёти

Янгийўл шаҳридаги Маннон Уйғур номли область театри биноси ўтган якшанба куни худди байрамдагидек безатилган эди. Область мактаб ўқувчилари томонидан етиштирилган пахта, пилла, чорвачилик маҳсулотлари ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан олинган ҳосилнинг миқдорини кўрсатувчи диаграммалар, турли плакатлар, виставкалар меҳмонларнинг эътиборини тортар эди. Бу ерга йиғилганлар орасида областимизнинг атоқли пахтакорлари, новатор механизаторлари, малакали мутахассислари, олимлар, халқ маорифи ходимлари ва ўқувчилар, ишлаб чиқариш бригадаларининг аъзолари бор эди. Улар ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадалари аъзоларининг биринчи область слётига тўпланган эдилар.

Слёт қатнашчилари область партия комитетининг секретари ўртоқ Пидаевнинг ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадалари ҳақидаги докладини тингладилар.

Докладчи областимизда мактабни турмуш билан боғлаш, ўқувчиларда меҳнат кўникмалари ҳосил қилиш, ёшларнинг ижтимоий фойдали меҳнат билан шуғулланишларини таъминлаш юзасидан қилинаётган ишлар ҳақида батафсил гапирди. Таълим-тарбия ишларини меҳнат билан боғлашнинг энг яхши формаси бўлган ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадаларини сонини кўпайтириш лозимлиги қайд этилди.

Доклададан сўнг слёт қатнашчилари минбарга чиқиб, ўз тажрибаларини гапириб бердилар. Биринчи бўлиб сўзга чиққан Янгийўл районидаги 15-ўрта мактаб ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадасининг бошлиғи М. Тошмуҳамедова ўз бригадаси аъзоларининг 15 гектар ернинг ҳар гектаридан 30,3 центнердан пахта, бир қути уруғдан 105 килограмм пилла етиштирганлигини мароқ билан сўзлади.

Қорасув районидаги 22-мактабда ташкил этилган ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадасининг бошлиғи Юнусов ҳам ўз тажрибаси билан ўртоқлашди.

Слёт қатнашчилари уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, «Шарқ юлдузи» колхозининг раиси Ҳамроқул Турсунқулов, машҳур механизатор Валентин Тюпко, академик Назрулла Маннонов ўртоқларнинг самимий маслаҳатларини зўр эътибор билан тингладилар.

Ўтган йили юқори кўрсаткичларга эришган ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадаларининг бошлиқларига қимматбаҳо буюмлар тортиқ қилинди. Шунингдек область ижроия комитетининг қарори билан Янгийўл районидаги 15-ўрта мактабга Қизил байроқ топширилиб, бир комплект спорт инвентарлари мукофот берилди. Қорасув районидаги 22-мактаб ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадасига эса музика асбоблари берилди.

Слёт қатнашчилари область ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадалари аъзоларига қарата мурожаат қабул қилдилар.

Сўнг ёш деҳқонлар Янгийўл районидаги 7.15-мактабларда бўлиб, намунали ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадаларининг иши, фаолияти билан танишдилар.

Ҳ. ҲАИТОВ,
В. БОБОХОНОВ,
Б. МИРЗААҲМЕДОВ.

Ўқитувчилар семинари

Яқинда Тошкент шаҳридаги ўқитувчилар малакасини ошириш институтида областдаги етти йиллик мактаб директорларининг бир ойлик семинари ўтказилди.

Семинарда мактабнинг турмуш билан алоқасини мустаҳкамлаш ҳамда мамлакатда халқ маорифи системасини янада ривожлантириш ҳақидаги Қонунни амалга ошириш тўғрисида Ўзбекистон ССР халқ маорифи министри ўртоқ Э. Қодиров доклад қилди. Шу тема юзасидан бир неча лекция тингланди.

Бундан ташқари, семинар иштирокчилари Тошкент тўқимачилик комбинати, Тошкент ипакчилик илмий-текшириш институти, Островский номидаги пионерлар саройига экскурсиялар қилдилар.

Б. ВАЛИЕВ.

ТАСС баёноти

1959 йил 8 апрелда Янги Зеландиянинг пойтахти Веллингтон шаҳрида Шарқи-Жанубий Осиёдаги ҳарбий сиёсий блок — СЕАТО кенгашининг навбатдаги сессияси очилади.

Мустамлакачи давлатларнинг ҳаракати билан вужудга келган ана шу ҳарбий блок ташкил этилган пайтдан буён тўрт йилдан кўпроқ вақт ўтди. Ана шу давр мобайнида СЕАТОнинг чинакам характери ва мақсадлари тамомила аён бўлиб қолди. СЕАТО агрессив блок бўлиб, Шарқи-Жанубий Осиё районида уруш тайёрлаш қуроли сифатида вужудга келтирилди. СЕАТОнинг ана шу йиллар мобайнида қилган бутун амалий ишлари бу ҳарбий гуруҳнинг империалистик давлатларнинг иқтисодий ва сиёсий позицияларини сақлаш ва мустаҳкамлаш манфаатларига ва Шарқ халқларининг миллий озодлик ҳаракати билан кураш мақсадларига хизмат қилаётганлигини яққол исбот этади.

СЕАТОдаги раҳбар давлатларнинг вакиллари бу блокнинг агрессив ва халққа қарши қаратилган моҳиятини ниқоблашга уриниб, «тинчликсевар» эканликлари тўғрисида гап сотмоқдалар. Аммо, Шарқда айтганларидек, йўлбарснинг чўққайиб туриши унинг яхши ниятда эканлигини сира ҳам кўрсатмайди. Дарҳақиқат, фактлар СЕАТО томонидан амалга оширилаётган тадбирлар Шарқи-Жанубий Осиё районида кескинликни муқаррар кучайтиришга олиб боришидан далолат беради.

СЕАТОда қатнашувчи мамлакатлар ҳарбий ва сиёсий раҳбарларининг расмий баёнотларига қараб фикр юритганда, СЕАТО кенгашининг галдаги сессиясида ана шу ҳарбий сиёсий блокнинг ишларини янада кучайтириш планлари ишлаб чиқилади. Веллингтон сессиясининг кун тартибига киритилган масалаларнинг характери Ғарб давлатларининг ва, биринчи галда, ана шу ташкилотда асосий роль ўйнаётган АҚШнинг Осиёда кескинликни янада авж олдиришга интилаётганликларини исбот қилади.

СЕАТО кенгашининг бу сессияси СЕАТОда қатнашувчи мамлакатларнинг ҳарбий тайёргарлигини кучайтириш мақсадида, аввало, стратегия планларини тайёрлаш билан шуғулланади. «Бағдод» пакти Бағдодсиз қолганидан буён, АҚШ ва бошқа мустамлакачи давлатлар шарти кетиб-парти қолган ўз позицияларини мустаҳкамлаш ва ўзлари тузган блокларни, жумладан, СЕАТОни кучайтиришга уриниб келмоқдалар. Бу нарсани лоақал шу факт исбот этадики, СЕАТО ҳарбий маслаҳатчиларининг 1958 йил сентябрь ойида Бангкокда ўтказилган кенгашида Шарқи-Жанубий Осиёда янги «мудофаа» планларини ишлаб чиқиш тўғрисида махсус қарор қабул қилинган эди. «Мудофаа» деган сўзни ана шу ҳарбий гуруҳда қатнашувчи мамлакатларни Вашингтоннинг ҳарбий стратегия планларига янада кўпроқ бўйсундиришга ёрдам берадиган ҳамма тадбирлар кўрилади, деган маънода тушунадилар.

Ана шу планларнинг «мудофаа» характерида эканлиги тўғрисидаги гаплар Осиё мамлакатларининг халқларини чалғита олмаса керак. Осиё мамлакатларининг халқлари СЕАТО штабларида разил ишлар қилинаётганлигини тобора аниқравшан билиб олмоқдалар. Дарҳақиқат, ана шу блокнинг асосий қатнашчилари Веллингтон сессиясида ядро ва ракета қуроли билан таъминланган ҳарбий базаларини ўзларининг Осиёдаги шериклари территорияларида жойлаштириш ниятида эканликларини ва бу билан Осиёдаги Таиланд, Покистон ва Филиппин каби мамлакатлар территорияларини ракета-ядро уруши бўлган тақдирда, плацдармга айлантиришга интилаётганликларини ва бу ҳол улар учун ўлим хавфи туғдираётганлигини эътиборга олганда, қандай «мудофаа» тўғрисида сўз бориши мумкин.

СЕАТО кенгашининг шу сессиясидан уч агрессив блокни — НАТО, Бағдод пакти ва СЕАТОни бирлаштириш учун фойдаланиш планлари ҳам халқларни жиддий ташвишга солмай қололмайди. Шу муносабат билан СЕАТО бош секретари Пот Сарасиннинг яқинда НАТО ва Бағдод пактида қатнашувчи асосий мамлакатларга қилган сафари эътиборни ўзига жалб этади. Ана шу ҳарбий пактларнинг раҳбарлари уч блок — НАТО, Бағдод пакти ва СЕАТОнинг махсус координация органини тузиш ниятида эканликлари маълум бўлиб қолди. Ана шу тадбирларнинг ҳаммаси СЕАТОни асосий агрессив блок бўлган НАТОнинг қўшилоғига узил-кесил айлантиришни таъминлашни кўзда тутади. СЕАТО блоки илгари амалда НАТОга бўйсунган бўлса, эндиликда ана шу бўйсунишни ташкилий жиҳатдан ҳам расмийлаштиришга интилмоқдалар. Бу билан СЕАТО тобора ўзига хос қўтонга айлантирилмоқда. Мустамлакачилар ва бу блокнинг асосий корчалонлари Шарқи-Жанубий Осиёнинг ўзларига бўйсунган мамлакатларини ана шу қўтонда сақлашга уринмоқдалар.

Шу нарса ҳам характерлики, мустамлакачи давлатлар Веллингтонда Шарқи-Жанубий Осиё мамлакатларида «қўпорувчилик ишлари» билан курашиш планларини тузиш ниятидадирлар. АҚШдаги ва СЕАТОда қатнашувчи бошқа мамлакатлардаги ҳукмрон доиралар «қўпорувчилик ишлари»ни одатда халқларнинг мустамлакачилик зулми қолдиқларидан озод бўлиш ва миллий мустақилликни мустаҳкамлаш учун олиб бораётган кураши маъносида тушунаётганликлари кўпданоқ маълум.

Индонезияда яқинда бўлиб ўтган воқеалар ҳамманинг эсидадир. Индонезияда исёнчилар ҳарбий блокларда қатнашишга кескин суратда қарши чиққан қонуний ҳукуматни СЕАТОнинг ёрдами билан ағдариб ташламоқчи бўлган эдилар. Эрксевар Индонезия халқи мардона кураш олиб бориб, ана шу жиноий планларни барбод этди. Аммо, матбуот хабарларига қараганда, СЕАТОдаги генераллар ўз ниятларидан воз кечмаган бўлсалар керак.

СЕАТО раҳбарлари яқинда «Индонезия варианти»ни Камбоджада такрорлашга уриниб кўрдилар. АҚШдаги муайян доиралар кейинги йилларда ўзига қарам мамлакатлар ёрдами билан Камбоджага доим таъсир кўрсатишга ва чегарада иғво чиқариш ва мамлакатнинг ичкарисида қўпорувчилик ишлари олиб бориш йўли билан Камбоджа халқини бетарафлик сиёсатидан воз кечиш учун мажбур этишга кўп куч сарф қилдилар. Маълумки, СЕАТОнинг баъзи қатнашчилари Камбоджа халқига хиёнат қилган ва Камбоджадаги мавжуд ҳукуматни ағдариб ташлаш ҳамда Камбоджани агрессив блокларда қатнашишдан иборат хавфли йўлга тушириш учун уринаётган сотқинларга қурол ва пул билан бевосита ёрдам бермоқдалар.

Ҳарбий блоклар раҳбарларининг ва, аввало, АҚШнинг сиёсати Шарқи-Жанубий Осиёдаги бошқа мамлакатларга ва, жумладан, Ҳиндистонга ҳам жиддий хавф туғдиради. Ҳиндистон ҳукумати ва шахсан бош министр Неру ҳақли суратда бунга эътиборни жалб этади.

АҚШнинг Эрон, Туркия ва Покистон билан тузилган янги икки ёқлама битимларнинг яқинда имзоланганлиги СЕАТО корчалонларига ўзларига қарам мамлакатларни ўзларининг авантюристик планларига янада маҳкам боғлаб қўйиш имконини беради.

Шундай қилиб, «қўпорувчилик ишлари» билан курашиш ҳақидаги дабдабали гаплар Шарқи-Жанубий Осиёда эски мустамлакачилик сиёсатини янги воситалар билан ўтказишга уринаётганлар учун ниқобдан бошқа бир нарса эмас. Агар ҳақиқатга тўғри қараладиган бўлса, шуни эътироф этмоқ кераккки, СЕАТОнинг ўзи мустақил миллий тараққиёт йўлига қатъий ўтиб олган мамлакатларга қарши қўпорувчилик ишлари олиб бормоқда.

Ҳарбий кучни сурбетларча намойиш қилиш каби усуллар ҳам мустамлакачиларнинг ана шундай мақсадларига хизмат қилади.

Шарқи-Жанубий Осиё халқларига тазйиқ кўрсатиш учун СЕАТО аъзолари қуролли кучларининг маневрларидан кенг фойдаланилмоқда. Ана шу қуролли кучларга, жумладан, ядро қуролини қўлланишни ўргатмоқдалар. Шу нарса характерлики, матбуот хабарларига қараганда, тинч даврда илгари ҳеч қачон кўрилмаган жуда катта ҳарбий маневрлар СЕАТО кенгаши Веллингтон сессияси очиладиган вақтга тўғри келтирилди.

Совет Иттифоқи тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлашга қаратилган ташқи сиёсатни изчиллик билан амалга оширгани ҳолда, шунга қатъий аминдирки, турли социал системалардаги давлатлар ўртасида зарур ишонч ва яхши қўшничилик муносабатларини вужудга келтириш ва халқлар ўртасида тинч алоқаларни мустаҳкамлашга давлатларнинг ҳарбий блокларни тузиш ва мавжуд ҳарбий блокларнинг ишларини кучайтириш йўли билан эмас, балки коллектив хавфсизликни вужудга келтириш йўли билан эришиш мумкин.

Тинч океан ҳавзасида ва бутун Осиёда тинчлик зонасини вужудга келтириш ва, аввало, ядро қуролидан холий бўлган зонани вужудга келтириш шу йўлдаги муҳим қадам бўлур эди. Узоқ Шарқ ва Шарқи-Жанубий Осиё давлатлари (ана шу районлардаги аҳолининг ғоят кўпчилиги мазкур давлатлар территориясида яшайди) тинчлик ишини қатъий ҳимоя қилаётганликлари ва ялпи қирғин қуролини тақиқлаш тарафдори бўлиб майдонга чиқаётганликлари бу тадбирни амалга ошириш учун реал имконият бор эканлигини кўрсатади.

Тинчликсевар кучларнинг бундай зонани вужудга келтириш учун ўз вақтида ҳаракат қилишлари ана шу райондаги мамлакатларнинг халқаро хавфсизликни таъминлашдан иборат умумий ишга муҳим ҳисса қўшишлари учун ёрдам берган бўлур эди. Бу билан Осиё мамлакатлари қирғинчилик келтирувчи ядро-ракета урушининг қурбонлари бўлиш хавфидан қутулган бўлур эдилар, Тинч океан эса, НАТОда қатнашувчи давлатларнинг атом ва водород қуроли синовларини ўтказишлари учун хавфли полигон бўлиб қолмас эди. Осиё халқлари олдида турган энг зарур хавфсизлик вазифаларини ҳал этишга шундай муносабатда бўлиш Бандунг конференциясининг тарихий қарорларини тўла равишда амалга ошириш имконини берган бўлур эди. Совет Иттифоқи Бандунг конференциясининг тарихий қарорларини қўллаб келди ва қўллаб-қувватлайди.

Олий ўқув юртлари ва техникумларга кирувчилар учун янги қоидалар

ҚАТНАБ ЎҚИЛАДИГАН ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА КИРУВЧИЛАР УЧУН

СССР Олий таълим министрлиги СССРда қатнаб ўқиладиган олий ўқув юртларига 1959 йилда қабул қилиш қоидасини тасдиқлади. «Мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш тўғрисида ва СССРда халқ маорифи системасини янада ривожлантириш ҳақида» қабул қилинган қонунга мувофиқ, 1959 йилда қабул қилиш қоидаларида олий ўқув юртига кириш учун партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва бошқа жамоат ташкилотларидан, саноат корхоналари ва муассасаларнинг, колхоз правлениеларининг ижобий характеристика-тавсияномалари бўлган кишилар олий ўқув юртларига қабул қилиниши кўрсатилган. Мактаб ўқувчилари мактабларнинг ва улардаги жамоат ташкилотларининг характеристика-тавсияномаларини тақдим этишлари лозим.

Университетлар ва бошқа олий ўқув юртларига журналистика, ҳуқуқшунослик, адабиёт, философия, сиёсий иқтисод ихтисослари бўйича камида 2 йил амалий иш стажи бўлган кишиларгина қабул қилинади. Педагогика, медицина, стоматология, фармацевтика институтларига, шунингдек «Халқаро муносабатлар» ихтисоси бўйича олий ўқув юртларига асосан амалий иш тажрибаларига эга бўлган кишилар қабул қилинади.

Улуғ Ватан урушининг ўрта мактабни аъло битирганлиги ҳақида аттестати бўлган ёки ўрта мактабни тамомлаб чиқиши билан «Аъло муваффақиятлари ва намунали хулқи учун» олтин ва кумуш медаллар билан мукофотланган қатнашчилари ариза беришларига қараб, олий ўқув юртларига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади. Шундан кейин, ишда ўзларини кўрсатган ва саноатда ҳамда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида ёки халқ хўжалиги, маданият, соғлиқни сақлаш, давлат бошқармасининг бошқа тармоқларида камида 2 йил амалий иш стажига эга бўлган кишилар, шунингдек Улуғ Ватан урушининг қатнашчилари ва Совет Армияси ҳамда Ҳарбий-Денгиз Флотидан бўшаган ва кириш имтиҳонларида энг юқори баҳо олган кишилар қабул қилинадилар. Шу билан бирга ана шу кишиларнинг олий ўқув юртида танлаб олган ихтисослари бўйича амалий иш стажига эга бўлганлари биринчи галда қабул қилинади.

Улуғ Ватан уруши қатнашчиларидан ва камида икки йил амалий иш стажига эга бўлган кишилардан, шунингдек Совет Армияси ва Флотдан бўшаган кишилардан тушган аризалар сони мазкур олий ўқув юртига ёки факультетга қабул қилиш планининг 80 процентидан ортиб кетган тақдирда, олий ўқув юртларининг директорлари қабул қилиш планидаги ўринларнинг камида 20 процентини умумий конкурсга ажратишлари лозим. Юқорида айтилган кишилар қабул қилинганидан кейин қолган ўринларга кириш имтиҳонларида энг юқори баҳо олган абитуриентлар қабул қилинади. Бунда уларнинг олий ўқув юртига кириш учун топширган характеристика-тавсияномалари эътиборга олинади

Олий ўқув юртларига қабул қилиш қоидаларида кўрсатилишича, конкурс йўли билан танлаб олиш вақтида имтиҳонларнинг умумий натижасинигина эмас, балки танлаб олинган ихтисос профилига жавоб берадиган фанлар бўйича олинган баҳолар биринчи навбатда эътиборга олинади. Профилли фанлар бўйича бир хил баҳо олинган тақдирда ва бир хил бўлган бошқа шароитларда кириш имтиҳонларининг бошқа предметлари юзасидан энг юксак натижаларга эришган кишиларга устунлик берилади.

Энергетика, машинасозлик, асбобсозлик ихтисослари бўйича математика (ёзма ва оғзаки), физика (оғзаки) профилли фанлар деб, рус тили ва адабиёти ҳамда чет тил профилли бўлмаган фанлар деб ҳисобланади. Филология, тилшунослик ихтисослари бўйича рус тили ва адабиёти (ёзма ва оғзаки), чет тил профилли фанлардир, СССР тарихи профилли бўлмаган фандир. Тарих, философия, тарих-архив, юридик, кутубхона ва маданий-оқартув ишлари ихтисоси бўйича рус тили ва адабиёти (ёзма ва оғзаки), СССР тарихи (оғзаки) профилли фанлар деб, чет тил профилли бўлмаган фан деб ҳисобланади.

1959 йилда қабул қилиш қоидаларида кўрсатилган низомга мувофиқ, ёзма имтиҳонлар девиз билан ўтказилади ва имтиҳон олувчи камида икки кишидан иборат комиссия томонидан баҳо берилади. Ўтган ўқув йилидаги каби бу йил ҳам олий ўқув юртларига қабул қилиш комиссияларида партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг вакиллари бўлади.

СИРТҚИ ВА КЕЧКИ ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА КИРУВЧИЛАР УЧУН

СССР Олий таълим министрлиги сиртқи ва кечки олий ўқув юртларига, факультет ва бўлимларга 1959 йилда қабул қилишнинг янги қоидаларини тасдиқлади.

«Мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш тўғрисида ва СССРда халқ маорифи системасини янада ривожлантириш ҳақида»ги қонунга мувофиқ сиртқи ва кечки олий ўқув юртларига, факультет ва бўлимларга, қатнаб ўқиладиган олий ўқув юртларига қабул қилишдаги каби, партия, касаба союз, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотларидан, саноат корхоналари, муассасаларнинг ва колхоз правлениелари раҳбарларидан ижобий характеристика-тавсияномалари бўлган кишилар қабул қилинади.

Сиртқи ва кечки олий ўқув юртларига (факультетлар, бўлимларга) кирувчилар орасида ишларининг характери танлаб олинадиган ихтисосга мувофиқ бўлган кишилар қабул қилинишда устунлик ҳуқуқига эга бўладилар.

Қабул қилиш қоидаларида, қатнаб ўқиладиган олий ўқув юртларидаги каби, имтиҳон олинадиган предметлар профилли ва профилли бўлмаган предметларга бўлинади. Бу ҳолда имтиҳон натижалари белгиланганда, биринчи галда, танланган ихтисоснинг профилига жавоб берадиган предметлардан олинган баҳолар эътиборга олинади.

Ёзма имтиҳонлар девиз билан ўтказилади ва имтиҳон олувчи камида икки кишидан иборат комиссия томонидан баҳо берилади.

Қабул қилиш қоидаларида олий ўқув юртларига қабул қилишнинг қуйидаги тартиби белгиланди. Улуғ Ватан уруши қатнашчиларидан ўрта мактабни аъло битирганлиги ҳақида аттестати бўлган ёки ўрта мактабни тамомлагандан кейин олтин ёки кумуш медаль билан мукофотланган кишилар олий ўқув юртларига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар. Ижобий баҳолар билан кириш имтиҳонлари топширилганда Улуғ Ватан уруши қатнашчилари ҳамда техника билим юртларини аъло баҳо билан битирган ва ўз ихтисоси бўйича ишлаб турган кишилар конкурссиз қабул қилинади. Шундан кейин олий ўқув юртида танлаб олинган ихтисос бўйича ишлаб турган ҳамда кириш имтиҳонларида энг юксак баҳо олган кишилар; Совет Армиясидан ва Ҳарбий-Денгиз Флотидан бўшаган ҳамда ишчи ва қишлоқ ёшлари кечки мактабларини тамомлаган кишилар қабул қилинади. Шу билан бирга, ўрта мактабни битиргандан кейин олтин ёки кумуш медаль билан мукофотланган кишилар ва ўрта махсус ўқув юртларининг корхонада ишлаб турган аълочилари кириш имтиҳонларини умумий асосларда топширадилар. Бироқ, улар олий ўқув юртларига бир хил баҳо олинган тақдирда ва бир хил бўлган бошқа шароитларда биринчи навбатда қабул қилинадилар.

Қабул қилиш қоидаларида соғлиқни сақлаш системасида ишлаб турган кишилар учун ишлаб чиқаришдан ажралмай ўқиш имконияти кўзда тутилади. Медицина институтларининг кечки бўлимларига ҳамда стоматология ва фармацевтика олий ўқув юртларининг сиртқи ва кечки факультетларига ўрта махсус маълумотга эга бўлган ва тегишли даволаш муассасаларида ишлаб турган кишилар қабул қилинади.

Сиртқи ва кечки олий ўқув юртларига аризалар қабул қилиш ва кириш имтиҳонлари бериш муддатлари асосан илгаригидек бўлиб, фақат бир қанча олий ўқув юртлари учун бу муддатлар бироз ўзгартилди ва аниқланди.

ТЕХНИКУМЛАРГА КИРУВЧИЛАР УЧУН

СССР Олий таълим министрлиги 1959 йилда техникумларга ва бошқа ўрта махсус ўқув юртларига қабул қилиш қоидаларини тасдиқлади.

Бошқа йиллардагидан фарқ қилиб, 1959 йилги қабул қоидаларида кўрсатиладики, ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқиладиган ўрта махсус ўқув юртларига, шунингдек кечки ва сиртқи техникумларга (билим юртлари, мактабларга) кириш учун партия, касаба союз, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотларидан, корхона ва муассасаларнинг раҳбарларидан, колхоз правлениеларидан ижобий характеристика-тавсияномалари бўлган кишилар қабул қилинади. Мактаб ўқувчилари мактаблардан ва уларнинг жамоат ташкилотларидан характеристика-тавсияномалар топширишлари лозим.

1959 йилги қоидаларда ўрта махсус ўқув юртларига кирувчи ҳамма учун кириш имтиҳонлари кўзда тутилади. Ўқувчилар составига қабул қилиш кириш имтиҳонларининг натижаларига қараб, конкурс тартибида ўтказилиши лозим.

Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқиладиган ўрта махсус ўқув юртларига кирувчилар орасидан камида икки йиллик иш тажрибасига эга бўлган кишилар конкурсдан ташқари қабул қилинади. Улар бошқа ҳужжатлар билан бир қаторда меҳнат дафтарчасидан кўчирма, колхозчилар эса колхоз дафтарчасидан кўчирма топширишлари шарт.

Қуролли Кучлардан демобилизация қилинган ва техникумга (билим юрти, мактаб) кирадиган кишилар учун уларнинг Совет Армиясида ва Ҳарбий-Денгиз Флотида хизмат қилган вақти ўқувчилар составига қабул қилинганларида амалий иш стажи деб ҳисобланади.

Камида икки йиллик иш стажига эга бўлган кишилардан тушган аризалар ана шу ўрта махсус ўқув юртига қабул қилиш планининг 80 процентидан кўпини ташкил этадиган бўлса, техникум (билим юрти, мактаб) директорлари қабул планидаги ўринларнинг камида 20 процентини умумий конкурс учун ажратишлари лозим.

Ўрта мактабнинг етти синфини Мақтов ёрлиғи билан битирганлар (аълочилар), шунингдек ўрта мактабни битириб чиққанларида «Аъло муваффақиятлари ва намунали хулқи» деган олтин ёки кумуш медаллар билан мукофотланган кишилар бошқа шартлар баравар бўлгани ҳолда ўрта махсус ўқув юртларига ҳам, кечки ва сиртқи техникумларга (билим юртлари, мактабларга) ҳам биринчи навбатда қабул қилинади.

«Мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш тўғрисида ва СССРда халқ маорифи системасини янада ривожлантириш ҳақида» қабул қилинган қонунга мувофиқ, кечки ва сиртқи ўрта махсус ўқув юртларига ўрганиш учун танлаб олинган ихтисосга ўхшаш касбда ишлайдиган кишилар биринчи навбатда қабул қилинади.

Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиш учун ўрта махсус ўқув юртларига кирувчилар меҳнат дафтарчасидан кўчирма, колхозчилар эса колхоз дафтарчасидан кўчирма топширишлари керак.

Улуғ Ватан уруши қатнашчилари кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган тақдирда кечки ва сиртқи ўрта махсус ўқув юртларига конкурсдан ташқари қабул қилинадилар.

1959 йилги қабул қоидаларида сиртқи ўрта махсус ўқув юртларига ариза бериш, кириш имтиҳонларини ўтказиш ва қабул қилиш муддатларига баъзи ўзгартишлар киритилган.

Барча ўрта махсус ўқув юртларида директор (раис), директорнинг ўқув қисми бўйича ўринбосари, бўлим мудирлари ва ўқув юртларидаги жамоат ташкилотларининг вакилларидан иборат қабул комиссияси ўқувчилар составига қабул қилади. (ТАСС).

Редакцияга келган хатлардан

ш. Тошкент. «Тошкент ҳақиқати» газета редакциясига

Пландан ташқари 4,5 миллион сўмлик маҳсулот

Янгийўлдаги ёғ заводининг меҳнатсевар коллективи етти йилликда ўз зиммасига юклатилган вазифаларни муваффақиятли амалга ошириш учун социалистик мусобақани кун сайин қизитиб, меҳнатда дастлабки ютуқларни қўлга киритди. Ишлаб чиқариш процессларини тинмай механизациялаштириш, мавжуд ички резервлардан унумли фойдаланиш, ишчиларнинг меҳнат шароитини тобора яхшилаш натижасида шу йилнинг биринчи квартал плани муддатидан олдин 21 мартда тўла бажарилди ва қўшимча равишда истеъмолчиларга 4,5 миллион сўмлик маҳсулот етказиб берилди.

Корхонада белгиланган ташкилий-техникавий тадбирлар ўз вақтида амалга оширилмоқда. Бу эса маҳсулот ишлаб чиқариш планларини муваффақиятли бажаришда ҳал қилувчи роль ўйнаётир.

Фақатгина совун тайёрлаш цехида шу йилнинг ўтган ойлари давомида кўп меҳнат талаб қиладиган ва қўл кучи билан бажариладиган 32 хил иш процесси механизациялашди ва автоматлашди. Шу вақтга қадар совунга қўшиладиган тузни ишчилар бинонинг тўртинчи қаватига қўлда кўтариб чиқар эдилар. Ҳозир бу ерда кучли элеватор ишга туширилди. Натижада тузнинг бир меёрда етказиб берилишига эришилди, иш суръати эса бир неча баравар тезлашди. Бундан ташқари транспортер, совунни қуритадиган агрегат ва бошқа бир қанча станоклар ишга туширилди. Худди шундай тадбирлар корхонанинг бошқа цехларида ҳам амалга оширилди.

Заводда ишлаб чиқариш нормасини ошириб бажариб, маҳсулот тайёрлашни кўпайтиришга ҳисса қўшаётган илғорлар сафи тобора кенгайиб бормоқда. Штамповкачилардан П. Корниенко, Э. Жўрабоев, А. Тожибоев, П. Ҳайдаров ўртоқлар сингари ўнлаб ишчилар шулар жумласидандир. Улар смена топшириғини 200-250 процент қилиб бажараётирлар.

О. ҚОЗОҚБОЕВ.
Янгийўл шаҳри, студент.

Катта перспектива

Мамлакатимиз халқ хўжалигини ривожлантиришнинг етти йиллик программаси Тошкентдаги ремонт-подшипник заводи коллективининг зиммасига ҳам катта вазифалар юклайди. 1965 йилга бориб ишлаб чиқарилаётган маҳсулот ҳажми 1958 йилдагига нисбатан икки баравардан ҳам зиёдроқ кўпаяди.

Корхона ишчилари ўз олдиларида турган бу вазифаларни муваффақиятли ҳал қилиш учун астойдил интилиб, ишлаб чиқариш топшириқларини ошириб адо этмоқдалар. Март ойи плани 107 процент бажарилди. Бунга мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланиш, илғор технологияни жорий қилиш натижасида эришилди. Заводнинг йиғув, реставрация ва автомат-токарлик цехлари коллективлари мусобақада олдинда бориб, ўтган ойлар давомида топшириққа қўшимча равишда ўнларча минг сўмлик маҳсулотлар тайёрладилар.

Кўпгина ишчилар смена нормаларини бажаришда юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Созловчи Мутал Ғуломов, токарлардан Ҳамдам Ортиқов, Турсун Рустамов, прессчи Алексей Свистунов ўртоқлар смена нормасини 300 процентга етказиб бажармоқдалар.

П. БОРШЧЕВ,
хизматчи.

БАҲОР КЕЗАР ЎЛКАДА

Шафтоли гуллади. Қ. Розиқов фотоэтюди. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Баҳор мадҳияси

Чексиз севинч, шодлик бахш
этиб,
Сайр этасан ўлкамда баҳор,
Ҳаётимни гулга нақш этиб,
Товланасан, ажиб, фусункор.
Тонг еллари билан думоққа,
Урилади хушбўй нафасинг,
Боқаман-у, теварак ёққа,
Тўлиб-тошиб келар ҳавасим.
Водиларда қилиб сен жилва,
Хил-хил либос кийиб юрасан.
Ҳар ғунчадан олибсан бўса,
Юзин очиб ҳаёт берасан.
Ишқинг билан ғазалхон қушлар,
Жамолингга бўлади мафтун,
Мадҳиянгни куйлаб, олқишлаб,
Маст бўлади булбул туну кун.
Қай томонга боқмайин, улар —
Юрагимга куй бўлиб оқар.
Юракларда севинч-туйғулар
Завқинг билан жўшиб юксалар,
Сен дилларга яқин нақадар,
Нега мунча ҳуснга бойсан,
Севгилимдай кўрклисан, дилбар,
Тинчликда юлдузу ойсан,
Колхозчини зафарга бошлаб,
Уйғотасан, сабо билан сен.
Боғбонларга ғайрат бағишлаб
Боғларига қўшасан ҳусн.
Пахтакор қиз фикри-ўйида,
Ҳосилида сенинг ҳиссанг бор.
Шоирларнинг қувноқ куйида
Латофатинг доим бўлар ёр.
Чевар қизлар кашта тикканда,
Олар нусха сенинг нақшингдан,
Дилдор менга кулиб боққанда,
Қиёфангни кўраман равшан.
Қадрлисан, ажиб бебаҳо,
О, гулбаҳор, умрим баҳори.
Жондан севиб, сенга доимо
Бағишланар бу юрак торим.
Мен туғилиб ўсган Ватанда
Сенинг барча хислатларинг бор.
Бир умрга ушбу чаманда
Мадҳиянгни куйлай бахтиёр.

Ашурали АҲМЕДОВ.
Тошкент.

КЎКЛАМ

Гўёки ирғитиб
Оғир пўстинин,
Сахий ер уйғонди,
юзини очди.
Қуёш ҳам табриклаб
баҳор дўстини,
Далалар бағрига
иссиқ нур сочди.
Улкамда ярқирар
Меҳнаткаш баҳор,
Бу йилги режалар
қудратин сезиб...
Ҳаммаси сен учун,
Ўртоқ пахтакор,
Келган мўл ҳосилнинг
жўшқин пайт-кези!
Тонг нурларига
Термулиб аста,
Улкам баҳорини кутиб оламан.
Нур ўйкар водида
баландда, пастда,
Шу нур-ла эрталаб ишга бораман,
Йўлдамен,
Заводим юз кўрсатгунча, —
Кечаги чарчоқлар тарқаб,
тўзгиди...
Баҳор ҳам
Қудратли бўлармиш шунча,
Эҳтимол
Бахт деган шунинг ўзидир.

Камол КАРИМОВ,
Бекободдаги бетон заводининг ишчиси.

Областимизнинг шаҳар ва қишлоқларида кўкаламзорлаштириш ишлари кундан-кунга авж олмоқда. Суратларда: 1. Тошкентнинг Пушкин кўчаси газонларига боғбонлар бригадасининг аъзолари гул кўчатлари экмоқдалар. 2. Янгийўл районидаги «Шарқ юлдузи» колхозида барпо этилаётган 30 гектарлик янги мевазор боғга колхозчилардан (чапдан) Тиловолди Иброҳимов ва Абдували Бимбетов ўртоқлар кўчат ўтқазаётирлар.
Х. Эралиев ва М. Нуриддинов фотоси.

Гап пулда эмас...

— Эҳтиёт бўлинг, қоқилиб, йиқилиб юрманг, — эшик олдида турган аёл бино ичига кирувчиларнинг ҳаммасини огоҳлантирарди.

Қизиқ, кўринишдан яп-янгигина бу салобатли бинода қандай «сир» бор экан?

Ичкарига кирдик. Деворлар оқланган, янги пол қилинган. Дераза, эшик, печкалар эса яқиндагина қурилибди. Лекин... Ана шу лекини аччиғингизни келтиради. Пол тахталари гупчакдек шишиб кетиб, ҳар ер-ҳар ердан «пуфак»лар ҳосил бўлибди. Пол устига қопланган 2000 квадрат метрча келадиган қимматбаҳо материал йиртилиб ишдан чиқаёзибди. Ўнг-сўлингга қарамай қадам ташласанг, «оёғинг осмондан келиши» турган гап.

Деразаларни очиш амри маҳол, очиғини эса ёпиб бўлмайди.

Деворлар ҳам роса «ихлос» билан оқланибди. Шўралаб, моғорлаб кетган, айрим жойлари нурай бошлаган.

Биз таъриф-тавсиф қилаётган жой Тошкент медицина институтининг Ўрта Осиёда ягона стомотология факультети учун қурилган янги бинодир. Бино битиши биланоқ ремонт талаб бўлиб қолди. Мана ремонт бошланганига бир йил бўлай деб қолди.

Аммо ремонт ишлари ҳалигача тугатилгани йўқ.

Институт дирекциясининг кўрсатмаси билан яқинда факультет ва унинг клиникаси шу ерга кўчиб кирган.

Ремонтдан чиқарилган хоналар бўлса, талабга сира ҳам жавоб бермайди. Канализация системаси мутлақо ярамайди. Бинонинг санитария-техника ҳолати жуда ёмон.

Беморлар ётқизилган палаталарнинг деворларини оқлаш ўрнига, медицина талабига хилоф суратда мойланган.

Ремонт ишига жавобгар шахслардан булар ҳақида сўрасангиз, «ҳамма гап пулда» деб қўяқолишади. Наридан-бери қилинган ремонт учун 200 минг сўмдан кўпроқ пул ажратилган-ку!

Ҳамма бало, институт хўжалик бўлимининг бошлиғи А. С. Тугушевнинг ношудлиги, қурилиш бўлимининг прораби Анатолий Постниковнинг бепарволигида эмасмикан?

С. МУСАЕВ,
И. ҒОЗИЕВ,
студентлар.

Пачурова шарафли номга доғ тушираётир

Оққўрғон районидаги Охунбобоев номли колхозда медицина пункти бор. Медпункт колхоз маблағи ҳисобига инвентарь ва дори-дармонлар билан таъминланган. Лекин медицина пунктининг ходими А. Пачурова ўз вазифасига совуққонлик билан қараётир. Бунинг натижасида кўпгина колхозчилар ўз дардларига вақтида даво тополмай ранжиб юрибдилар. Пачурова беморни кўриш учун чақирилганда ҳам колхозчиларнинг уйига бормайди.

Яқинда колхоз аъзоси Кунишевнинг 5 яшар қизи тўсатдан оғриб қолди. Кунишев қаттиқ илтимос қилишига қарамай Пачурова уйга бориб беморни кўришдан бош тортди, қизча нобуд бўлди. Бундай ҳодисаларга Пачурова ҳам, район соғлиқни сақлаш бўлими ҳам бепарволик билан қараб келмоқдалар. Пачурова медпунктга келган дори-дармонларнинг устига нарх қўйиб колхозчиларга пуллаб турибди. Қачонгача Пачурова медицина ходими деган номга доғ тушириб юради?

А. ҚАРШИБОЕВ,
колхоз аъзоси.

★

Республикамиз Олий Совети сессияси томонидан тасдиқланган «Ўзбекистон ССРда мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш ва халқ маорифи системасини янада ривожлантириш тўғрисида Қонун» областимиз мактабларида политехника таълимини янада кучайтиришга катта имкониятлар очиб беради. Тошкент шаҳаридаги 38- мактабда политехника таълими яхши йўлга қўйилган. Суратда: 10-синф ўқувчиси Саодат Маҳмудова дурадгарлик устахонасида мустақил равишда курси ясамоқда.

И. Гильдин фотоси.

★

Унли кондитер маҳсулотлари ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш керак

Шу кунларда аҳолини кондитер маҳсулотлари билан таъминлаётган Тошкент шаҳар ижроия комитети саноат бошқармасига қарашли кондитер комбинати, «Намуна» ва «Ташторгин» артеллари ишлаб чиқараётган турли хил печеньелар, торт ва торт бисквитлар корхоналарда ҳафталаб туриб қолиб, сифати бузилмоқда.

Хўш бунинг сабаби нимада, ундан қутилиш йўллари борми?

Гап шундаки, райпишчеторг ва гастрономлар ҳузурида унли кондитер маҳсулотлари тайёрлайдиган майда-чуйда цехлар бўлиб, савдо ташкилотлари асосан ўзларида тайёрланган маҳсулотларни реализация қилиш билан шуғулланиб, кондитер корхоналарида ишлаб чиқарилган маҳсулотларни реализация қилишга етарли эътибор бермаётирлар. Ваҳоланки, пишчеторглар ва гастрономлар ихтиёридаги цехлар жуда ноқулай ва тор биноларга жойлашган, бўлиб, бу цехларда на механизация жорий қилиб бўлади ва на бирор янгилик.

Биз ана шундай тор ва унумсиз цехларни ихтисослашган корхоналарга бирлаштириш тўғрисида таклиф киритсак, пишчеторг ва гастрономларнинг раҳбарлари бундай корхонада тайёрланган маҳсулотни ташиб келиш учун кўп харажат талаб қилинади, шунинг учун ҳам цехларни ёпа олмаймиз, демоқдалар. Улар маҳсулотни ташиб келтириш учун сарфланадиган арзимаган харажатдан қочиб масаланинг муҳим томонини эътибордан четда қолдирмоқдалар. Фикримизнинг исботи учун қуйидаги фактларга мурожаат қилайлик.

Октябрь райпишчеторгида бир тонна торт бисквит тайёрлаш учун 1650 сўм, Фрунзе райпишчеторгида бир тонна «Майское» печеньеси тайёрлаш учун 459 сўм, Ленин райпишчеторгида эса 1 тонна «Дорожное» печеньеси тайёрлаш учун 400 сўм иш ҳақи тўланмоқда. Ваҳоланки кондитер комбинатида бир тонна торт бисквит ишлаб чиқариш учун 680 сўм, бир тонна «Майское» печеньеси учун 210 сўм, бир тонна «Дорожное» печеньеси учун эса 240 сўм иш ҳақи тўланмоқда.

Бундай мисолларни унли кондитер маҳсулотларининг ҳамма турларига ҳам татбиқ қилиш мумкин.

Қизиқ, маҳсулотни ташиб келтириш учун сарф бўлаётган харажат қайда-ю, уни тайёрлаш учун тўланаётган иш ҳақи қайда, наҳотки, пишчеторг ва гастрономларнинг раҳбарлари ана шу оддий арифметикани тушуниб етмасалар.

Бизнинг фикримизча, ана шундай майда-чуйда, тарқоқ ҳолдаги цехларни тугатиш мақсадга мувофиқдир.

Шундай қилинганда ихтисослашган давлат-кооператив корхоналарининг ишлаб чиқариш қувватини тўла ишга солиш, қўл меҳнатини кескин камайтириш, цехлар эгаллаб турган бинолардан бошқа мақсадлар учун жумладан миллий кондитер маҳсулотлари, чунончи: новвот, парварда тайёрлашда фойдаланиш ва энг муҳими меҳнат унумдорлигини ошириш ҳамда маҳсулот таннархини бирмунча камайтириш мумкин бўлади. Шу сабабли Тошкент шаҳар ижроия комитети ва унинг саноат бошқармаси раҳбарлари унли кондитер маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган корхоналарни бирлаштириш масаласини жиддий ўйлаб кўришлари лозим.

Ш. ҚОСИМОВ,
Тошкентдаги 19-новвойхона мудири.

Саёҳатга марҳамат

Совет касаба союзлари меҳнаткашларнинг ўсиб бораётган талабларини эътиборга олиб, туризмни кучайтиришга катта аҳамият бермоқдалар. 1958 йилда республикамиз ишчи-хизматчилари ва колхозчиларидан 420 киши жаҳоннинг 18 мамлакатига саёҳатга бориб келди.

Бу йилги баҳорги туристик мавсум Чехословакияга сафар билан бошланди. Ўзбекистон туристларидан катта бир группаси «Дўстлик поездида» Прагага жўнаб кетдилар. Улар Прага, Карлови Вари, Брно, Бротислава ва бошқа шаҳарларда бўлиб, ишлаб чиқариш, техника, фан, маданият соҳасида чехословак халқи эришаётган ютуқлар билан танишадилар.

Бу йилнинг ёзги, кузги мавсумида Ўзбекистон саёҳатчилари Болгария, Венгрия, ГДР, Польша, Хитой, Ҳиндистон, Индонезия, Покистон, Австрия, Бирлашган Араб Республикаси каби мамлакатларга саёҳатга боришлари мумкин. Шунингдек пароходда Америка Қўшма Штатлари ва Ўрта Ер денгизи бўйлаб сайр қилса ҳам бўлади. Ҳозирги кунда касаба союз ташкилотлари ўз отпускаларини чет элларда сафарда ўтказишни истаган меҳнаткашларнинг аризаларини қабул қилмоқдалар.

Т. ЗУФАРОВ,
«Узсовпроф» инструктори.

Овқатларнинг таннархи камаймоқда

Тошкент тўқимачилик комбинати 2-йигирув-тўқув фабрикаси ҳузуридаги 4-ошхонанинг Абдувоҳид Қосимов бошлиқ ошпазлар бригадаси овқатларни сифатли ва арзон нархда тайёрлашда яхши кўрсаткичларга эришди. Ошхоналарнинг янги техника билан жиҳозлантирилгани овқатларнинг таннархини камайтиришга катта ёрдам бермоқда. Масалан, бу ошхонада хамир қориш, гўшт қиймалаш, сабзавотларни тўғраш учун янги универсал асбоб ўрнатилди. Натижада кам меҳнат сарфлаб, арзон ва кўп турли овқат тайёрлашга эришилмоқда.

Ҳозир таомларнинг янада арзон тайёрланишига имкон берадиган ўтин ёқиладиган печкаларни электр печи билан алмаштириш ва бошқа тадбирлар амалга оширилаётир.

Р. ИБРОҲИМОВ.
«Сталинчилар овози» газетасининг масъул секретари.

ҚАРОВСИЗ ҚОЛГАН БОҒ

Бўстонлиқ районидаги Наримонов номли колхозда 30 минг сўм пул сарфланиб, 31 гектар майдонга олма, узум, анор каби мева кўчатлари ўтқазилган эди. Олма кўчатлари дуруст кўкарган бўлса ҳам, 5 гектар ердаги узум кўчатлари қаровсиз қолиб, қуриди.

Орадан бир йил ўтгач, 1957 йилда яна салкам 10 минг сўмлик мева кўчати сотиб олинди ва ниҳолчалари қуриган ўринларга ўтқазилди. Шундан кейин колхоз раҳбарлари, биринчи навбатда раис ўртоқ Норқўзиев «жуда катта боғ қиливордик» деб юраверди-ю, мева кўчатларининг парваришига эътибор бермади. Кўчатлар қаровсиз қолганлиги сабабли қуриб кетди, боғ ўрнида тўқайзор пайдо бўлди. Бунинг устига колхознинг соғин сигирларини ўша ерда боқиш одат бўлиб қолди.

Ҳозирги кунда номигагина боғ аталган бу майдон ҳайвонот боғига айланай деб қолган. У ерда отдан тортиб қўй-эчкигача топилади. Буни кўрасиз-у, ёқангизни тутасиз.

Боғдорчилик — колхоз экономикасининг ривожланиши учун зарур бўлган соҳалардан бири. Ишнинг кўзини билган боғбонлар хўжаликнинг бу соҳасидан катта даромад олмоқдалар. Наримонов номли колхоз раҳбарлари буни унутмасинлар.

А. ИСРОИЛОВ,
колхоз аъзоси.

Чолтўқайдан чиққан саркотиб

Чолтўқай қишлоғидан бир саркотиб чиқибди. Саркотиб бўлганда ҳам жуда антиқа экан. Ўзи шу қишлоқ Советида секретарь бўлиб ишласа ҳам, пулни унча «хуш кўрмас» экан. Лекин анойисини топса, чўмичда қоқиб кетар экан.

Илгари кўп болали оналарга давлат томонидан бериладиган нафақаларнинг бўйидан ҳам, энидан ҳам уриб юрар экан-у, унақа катта кетмаган экан. Кейин-кейин бориб, жиғилдони кенгайиб, нафси карнай бўлиб кетибди. Баъзи бир соддадил кишиларни «рози» қилиб, каттароқ уриб қоладиган бўлибди.

Секретарь Холматовнинг ови юриб, Охунбобоев номли колхознинг аъзоси Ҳанифа Чиннибоевага бериладиган 1900 сўм нафақанинг ҳужжати келиб қолибди. Ҳанифа опа умр йўлдоши Жумақул ака билан қишлоқдан анча узоқда туришар экан. Холматов «холис хизмат» қилишни кўнглига тугиб, нафақа эгаларини ахтариб кетибди ва манзилга етиб бориб, — мен сизларга хушхабар келтирдим, — дебди.

— Хайрли бўлсин, — дейишибди уй эгалари меҳмонни тўрга таклиф қилиб.

— Давлат сизларга 1900 сўм нафақа берадиган бўлди. Пулни олиш учун районга камида 10—15 марта қатнашим керак. Бу бир. Иккиламчи, райондагиларнинг ҳам нафси бор. Яъни, масалан, 1900 сўмдан тўққиз юзини менга берсангиз, қолгани ёнингизга тушади, — дебди — Холматов.

Бояндан берли зардаси қайнаб турган Жумақул ака тутоқиб кетиб, секретарнинг тиржайиб турган башарасига терс қараб бундай дебди:

— Гапнинг лўндасини айтсам, шу тиржайиб турган башарангиздан, гапингиздан қадимги мўлтони қишлоқ амалдорларининг ҳиди келади-я, саркотиб! Давлат биздек кўп болали оилаларга ғамхўрлик қилиб, нафақа берса-ю ундан сиз ярмини уриб қолсангиз, ҳайф сизга-е! Яна ўзингиз ботган ботқоққа бошқаларни ҳам тортганингиз ортиқча.

Секретарнинг тиржайиб турган башараси шўр очган девордай ўзгариб кетибди ва «бўлмаса пулни олмайсизлар» деб, эшикдан чиқиб, кўздан ғойиб бўлибди.

Сирдарё район ижроия комитетининг раҳбарлари Чолтўқайдан чиққан мўлтони саркотибнинг «ҳолидан» хабардор бўлсалар керак. Билмасалар, Ҳанифа опа билан Жумақул аканинг давлат томонидан берилган нафақани ҳалигача ололмай юрганликларини бир текшириб кўришларини маслаҳат берамиз.

Ш. ТУРДИЕВ.
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номли тил-адабиёт институтининг аспиранти.

Шафтоли ширин бўлса ҳам аммо данаги аччиқ бўлади. Шафтолисимон бодомнинг эса, аксинча, магзи ширин бўлиб, пўстини еб бўлмайди. Биология фанлари кандидати С. Колмаков шунинг учун шафтолининг данагини ширин, бодомнинг пўстини эса еб бўладиган ҳолга келтириш устида узоқ вақт илмий иш олиб борди. Натижада у шафтоли билан бодомни чатиштириб янги нав — шафтоли-бодом юзага келди. Шафтоли-бодомнинг эти шафтолига, магзи эса бодомга ўхшайди.
М. Собиров фотоси.

ҚУЁШГА ЎТ ОЧГАН ГАЗАНДА

Воҳид ЗОҲИДОВ.

Маълумки, кўп вақтлардан берли француз империалистлари бошқа мустамлакачилар ёрдамида Жазоирда озодликка ва тараққиётга интилаётган жазоир халқига қарши қонли уруш олиб бормоқдалар, ҳозир эса бу қирғинни авжга чиқардилар. Яқинда шу қирғин урушларда иштирок этган, ҳозир эса балога учраб бўлса керак қайтиб кетган хорижий легионер газанданинг саргузаштларини «Ди тат» деган Швейцария газетаси босиб чиқарди. Унинг бир қисмини мен «Правда»да ўқиб қолдим. Айниқса шундан сўнг ушбу мақолани ёзмасдан туролмадим.

Даҳшат! Манъ газанданинг газетада айтганлари:

«Биз уйларда (Жазоир шаҳар ва қишлоқларида) кўпинча ёлғиз хотинларнигина топар эдик. Капитаннинг буйруғи билан бизлар уйларни, ҳамма нарсаларни ост-уст қилар, хотинларни эса ўласи қилиб урар, сўнгра отиб ташлар эдик. Десант операциялари вақтларида бизлар кўпинча арабларни тутиб, қўлга тушириб олар, сўнгра эса пичоқ билан ўлдирар эдик. Баъзан уларни қийма-қийма қилиб ташлар эдик. Ҳеч қачон арабларни, гуноҳлими, гуноҳсизми, сўраб ўлтирмасдан, уларни қаторасига тўғридан-тўғри ўлдираберардик».

* * *

Жаллод! Сени одам туққан эмас, сенинг отанг бўлмаган, сени она туққан, катта қилган эмас. Сен одамдан бўлган эмассан. «Сариқ Иблис» йиртқичлиги, қашқир ваҳшийлиги, шайтон маккорлиги, кўршапалак қони, ўргимчак ҳунари, пулдор очкўзлиги, қулдор қамчиси, вампир, яна, яна..., — мана сен нималардан таркиб топгансан!

Сен харомисан! Одамзод бор бўлгунча сенинг номинг қолажак — лекин ўта разолат, беўлчов қонхўрлик, ўлим, вайроналик ҳамда даҳшат тимсоли бўлиб қоласан. Одамзод тургунча сен башариятнинг лаънати ва қарғиши объекти бўлиб қоласан. Инсоният сени, сендакларни яратган чиркин жамият, ижтимоий омил ва шароитларни беҳад ғазаб ва нафрат билан тилга олажак.

Сен аблаҳсан! Сен ҳаёт учун дунёга келган эмассан. Сен башариятга осудалик, жамиятга гўзаллик бериш учун дунёга келган эмассан. Сен гўдак қўлига ўйинчоқ, инсон кўзига нур бериш учун дунёга келган эмассан. Сен бор ҳаётни заҳарлаш ва поймол қилиш учун, бор осудалик ва гўзалликни аёқости қилиш ва парчалаш учун, гўдакларни ўйинчоқлари билан бирга қиличдан ўтказиш ва оламни зулматхонага айлантириш учун дунёга келгансан.

Сен мурдорсан! Сен ҳаётни ҳақиқий одамлар учун роҳат манбаи эмас, бир ҳовуч ўзингга ўхшаганларнинг бошқалар бойлиги ва ўлими ҳисобига бойиши ва яшаши олатига айлантирмоқчисан. Сен ўз ҳамкасбларинг билан бирликда жамиятда жунгли қонунларини, илон ва бўриларнинг бошқаларга бўлган муносабатини, наҳанг ва тулкиларнинг яшаш усулларини, бадавийлик бидатларини ҳар ерда ва ҳамлшаликка ҳоким қилмоқчисан. Сен асрлар мобайнида инсон меҳнати, инсон ақли, инсон идроки яратган бебаҳо маънавият ва одоб жавоҳирларини, ажойиб тартиб-қоидаларини бир ямлаб ютмоқчисан.

Сен итваччасан! Ахир сенга нега керак бўлиб қолди ўсал ётган касалнинг жони, ёши етмишга етган қариянинг қони, сенлар туфайли етим қолган бечора боланинг боши! Ахир сенга нега керак бўлиб қолди у юлинган, таланган, қонга бўялган бечоралар кулбасини ёндириш, кул қилиш, бошпанасиз қолдириб жазирама офтобда куйдириш!

Ҳаёт ва инсонийлик, виждон, инсоф ва ору-номус сендан ҳазор маротаба ҳазар қилади, жирканади.

Ахир Жазоир ва унинг халқи сенга нима қилди? Сенга тегдими, ёки бирон нарсангни ўғирладими? Сенинг уйингга бостириб кирдими ва бирортангга зарар бердими, ишларингга аралашдими?

Йўқ, аксинча.

Ахир 1830 йилдан бери Жазоирни, унинг халқини соғиб келмакдасанларку. Ахир Жазоирга бир қўлда қиличу қуллиқ занжири, иккинчи қўлда бўш қоп билан келганларингдан сўнг ҳатто махсус қарор билан деярлик ҳамма энг яхши ерларни тортиб олдиларингку! Сенлардан ҳатто дин ва диний муассасаларга мансуб ерлар ҳам қолмади.

Аҳолининг юздан 5-6 тасигина саводли, ерли болаларнинг юзтасидан биттасигина мактабда ўқийди.

Мамлакатнинг деярлик ҳамма мол экспорти ва импорти калитини ўз қўлларингга олгансанлар.

Мамлакатдаги ерости табиий бойликларнинг (улар жуда кўп — темир, фосфорит, сурма, цинк, қалай, кумуш ва бошқалар) деярлик ҳаммасини сенлар, француз бойлари, сенларнинг ҳамтабақларинг бўлган америкалик таланчилар эгаллаб олдиларингку. Жазоир шароби дунёда энг яхши кайф беради, дейдилар. Ахир Париж зодагонларининг салонларидаги банкетлар, Париж ресторанларидаги базмлар шу шаробсиз ўтмайдику! Ахир сенларнинг тўшакларингни юмшоқ қилган, қишда сенларнинг устингни иссиқ қилган яна ўша Жазоир ерида ўстирилган, жазоирликнинг пешона тери билан етиштирилган пахта ва жун эмасми?!

Буларнинг ҳаммасининг устига, Жазоир, унинг халқи фойдасига юз йилдан ортиқ вақт ичида бирон чақа сарф қилмадиларинг. Бунинг устига, Жазоирни, унинг халқини шу даражада таладиларинг ва улар тараққиётини шу даражада бўғдиларингки, натижада мамлакатдаги ерларнинг ёлғиз икки-уч процентигина ишлатилади, қолгани Жазоир халқининг ўзига ўхшаб оч-яланғоч ётибди, азалда қандай яратилган бўлса, шундай куйиб-қовжираб ётибди. Халқни қанчалик даҳшатли очлик ва яланғочлик балоларига дучор қилмадиларинг ахир! Ахир бутун Жазоир темир конларида чиқариладиган маҳсулнинг 60 процентдан ортиғи биргина француз компанияси «Сосьет де л' Уэнза» эгаларининг чўнтагига кетади. Сурбетликларингни қараки, сенларни Жазоирга қотиллик ва таланчилик учун юборган хўжайинларинг шу ўғирланган, меҳнат аҳлининг қўли билан еростидан қазиб чиқарилган Жазоир темирини жазоирликларнинг ўзларига қарши отиладиган ўққа айлантирмоқдалар.

Билмайман сени нималарга ўхшатсам экан! Бу сўроқ тасодифий эмас, зеро ўйлаб-ўйлаб сендан, сенинг қўлингга қурол бериб юборганлардан ярамас, разил ва тубан нарсани топаолмадим.

Шу орада икки нарсани эскартиб ўтай.

Бири:

Мен сени аблаҳ дедим, итвачча дедим, қотил, разил дедим. Биламан, сенинг бунга аччиғинг чиқар, балки ғазабдан жар ҳам соларсан. Лекин сенинг ўзгалар юртида ва кулбасида қилган ишларинг бу сифатловчи сўзлардан ҳам олчоқ эканлигини билмайсан, ёки билишни хоҳламайсан, ёки сендакларнинг билиши мумкин эмас, — ахир бургут мусичани емаслик одобини тушунаоладими! Бу қанақаси ахир, сен бировларни, тамомила бегуноҳларни уйига бостриб кириб ўлдиргин, қийма-қийма қилгин ва кулбасини ёндиргинда, шунинг эвазига сенга юқоридагича ном берилса, аччиғинг келсин?! Аввал қилма, қилганингдан сўнг лаънатга ҳам чида.

Иккинчиси:

Биламан, сен Жазоирни қонга бўяб ва кафанга буркаб, сўнгра ажал келтирадиган оёқларингни у ўлкадан бизнинг Ватанга, бизнинг халқимиз синасига ташлаш фикрида бўлганлардансан, ўшондоқларнинг газандаларидансан.

Демак менинг сенга чексиз ғазабим, менинг сенга ўлим тилашим сабаби қадимий дўстимиз араб, жазоир халқига бўлган муҳаббатимизгина эмас, айни замонда ўз халқимнинг (менинг халқим — совет халқи!) мафтун фарзанди эканлигимдадир; ҳа, сабаб оддий совет кишисининг адолат ва ҳақиқатни бениҳоят севганлиги, ҳурмат қилганлиги ва ардоқлаганидадир.

Бизнинг асримиз эски дунёга, жумладан лаънати мустамлакачиликка, сендакларга барҳам бериш асридир. Бу қишдан сўнг баҳор фасли келишдаги мутлақ бўлганидекдир. Ҳозироқ Жазоирнинг аксар қисми ўз ҳаққи-ҳуқуқи учун фаол бош кўтарган, нур ва нон учун, миллий мустақиллик ва болалари бахти учун жонбозлик қилаётган жазоирликлар қўлидадир. Бутун Жазоир олов ичида. Мустамлакачиларнинг таланчилиги, осмондан ёғдираётган бомбалари синаси яраланган миллионларнинг қаҳри ва қатъийятини кучайтирмоқда.

Катта ҳақиқат, катта адолат, шунга эга бўлганлар, шу учун курашувчилар; озод ҳаёт ва унга олов кечиб, азоб чекиб, қулоч ёйиб кетаётганлар—мана булар қуёшдек ёрқин ва қуёшдек зўр. Кўршапалак табиатли газандалар қуёшга қараб қанчалик кўз олойтирмасин, қанчалик увулламасин ва қанчалик ўт очмасин, барибир ҳар ерда ўз қилмишларининг жазосини тортажаклар, бир кун ҳақиқат, адолат олдида жавоб беражаклар!

Шунда баралла овоз билан айтамиз:

— Улуғ Октябрь инқилобимиз билан, фашизм устидан қилган ғалабамиз билан, бирин-кетин муваффақиятли бажарилган ва бизга енгилмас куч-қудрат берган улуғ планларимиз билан, ҳам арабу ажамга, ҳам немису бирмаликка, тайванликка берган руҳий мададимиз билан биз ҳам ер юзи бўйлаб катта ҳақиқат ва катта адолат тантанасини таъмин этишга ҳаммадан кўп, бебоҳо ва беўлчов ҳиссамизни қўшдик!

Ўша кун жуда яқин. Ана у, олтин сочларини ёйиб чиқиб келаётган тонг гўзали-қуёшидек уфқда кўринмоқда...

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Умум Ҳиндистон конференциясининг охирги мажлиси

КАЛЬКУТТА, 5 апрель. (ТАСС мухбири). Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги 2-Умум Ҳиндистон конференцияси бугун кечқурун Калькуттада ўз ишини тамомлади.

Тушдан кейин Ғарбий Бенгалия пойтахтининг марказий кўчаларидан намойишчилар ўтдилар. Бу намойишни Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Умум Ҳиндистон уюшмаси ташкил этди. Конференция делегатлари ва Совет Иттифоқи, Хитой, Цейлон, Япония ва бошқа мамлакатлардан келган меҳмонлар намойишчиларнинг олдинги сафларида бордилар. Намойишчиларнинг қатори бир неча километрга чўзилиб кетган эди. Калькутта аҳолиси намойишчилар ўтган бутун йўл бўйи намойиш қатнашчиларини табрикладилар ва уларга гуллар ташлаб турдилар. Намойишчилар оммавий митингларнинг традицион жойи бўлган майдонга яқинлашиб келганидан кейин, конференциянинг охирги мажлиси бошланди. Бу мажлис жуда катта митингга айланди. Майдонга неча ўн минглаб кишилар тўпланган эди.

Уюшманинг раҳбарлари ва чет эл меҳмонлари минбарга чиққанларида, митинг қатнашчилари уларни гулдурос қарсаклар билан табрикладилар. Конференция президиумининг аъзолари чет давлатлар раҳбарларининг табрикларини ўқиб бердилар.

Митинг қатнашчилари ССР Иттифоқи Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Умум Ҳиндистон конференцияси раиси Рамешвари Неру хонимга юборган телеграммасини зўр эътибор билан тинглайдилар. Телеграммада бундай дейилади:

«Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Умум Ҳиндистон конференциясининг қатнашчиларини самимий табриклайман. Конференциянгизнинг чақирилиши Ҳиндистонда яшовчи тинчликсевар халқнинг Бандунг тарихий идеалларини ривожлантириш ва амалга ошириш учун доим кураш олиб боришга қатъий қарор берганлигини кўрсатувчи янги далилдир. Бандунгнинг тарихий идеялари Осиё ва Африка халқларининг империализмга, мустамлакачилик зулмига ва уруш хавфига қарши олиб бораётган курашининг байроғидир.

Совет халқи ана шу қатъий ҳаракатга астойдил қўшилади ва Умум Ҳиндистон бирдамлик конференцияси Осиё ва Африка қитъаларидаги мамлакатларнинг сиёсий ва иқтисодий мустақиллигини мустаҳкамлаш йўлидаги курашда, Осиё ва Африка халқларининг прогрессив кучларини жипслаштиришда янги муҳим воқеа бўлади.

Конференция қатнашчиларининг тинчлик ва халқлар ўртасида дўстлик ишининг тантанаси манфаатлари йўлида Осиё ва Африка халқларининг бахт-саодатини кўзлаб, конференция олдида турган вазифаларни муваффақиятли бажаришларини бутун совет халқи номидан ва шахсан ўз номимдан астойдил тилайман.

Н. ХРУШЧЕВ,
СССР Министрлар Совети Раиси».

Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгашининг бош министри Чжоу Энь-лай, Ироқ бош министри Қосим ва Бирлашган Араб Республикаси президенти Носирнинг ҳам мактублари ўқиб эшиттирилди.

Митингда Ҳиндистон миллий конгресси партиясидан парламентга сайланган депутат Анан Сингх биринчи бўлиб сўзга чиқди. У, конференциянинг ишлари тўғрисида, Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлигини мустаҳкамлаш соҳасида, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш соҳасида конференциянинг аҳамияти тўғрисида митинг қатнашчиларига сўзлаб берди. Шундан кейин чет эл меҳмонлари — халқаро тинчлик институтининг вакили Георгий Пиринский, Япония ва Цейлон вакиллари сўзга чиқдилар. Лючио Луццатто конференцияни Жаҳон тинчлик кенгаши номидан табриклади. Камерунлик Афана Осенди Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Қоҳира конференциясининг доимий секретариати номидан табриклади. Митинг қатнашчилари совет делегациясининг бошлиғи СССР халқ артисти А. А. Хоравани самимий кутиб олдилар.

Ҳинд халқининг бирдамлик ва тинчликка астойдил интилаётганлигини намойиш қилган ана шу подиёна митинг кечаси тамом бўлди.

Жаҳон касаба союзлари федерацияси Ижроия комитетининг XIX сессияси

ВАРШАВА, 6 апрель. (ТАСС). Жаҳон касаба союзлари федерацияси Ижроия комитетининг XIX сессиясида Жаҳон касаба союзлари федерациясининг секретари Ма Чун-ку Жаҳон касаба союзлари федерацияси бош кенгашининг навбатдаги сессияси тўғрисида ахборот берди. Жаҳон касаба союзлари федерацияси секретариати шу йил жуда кўп тадбирлар амалга оширилишини назарга олиб, Бош кенгашнинг навбатдаги сессиясини 1960 йил апрель ойида Пекинда ўтказишни ҳамда Ижроия комитетининг XX сессиясини 1959 йилнинг охирида ўтказишни таклиф этди.

Ижроия комитетининг XIX сессияси 1959 йилги бюджет тўғрисида Жаҳон касаба союзлари федерацияси секретари Казадеянинг докладини ҳамда Жаҳон касаба союзлари федерациясининг секретариати составига Африка касаба союзлари вакилини сайлаш тўғрисида Жаҳон касаба союзлари бош секретари Луи Сайяннинг таклифини тинглади ва муҳокама қилди. Ижроия комитети Судан касаба союзлари вакили Иброҳим Зикриёни Жаҳон касаба союзлари секретари қилиб сайлади.

Жаҳон касаба союзлари федерацияси Ижроия комитетининг XIX сессияси қуйидаги ҳужжатларни қабул қилди: Тинчлик учун курашда касаба союзларининг вазифалари тўғрисида резолюция; Германия масаласи юзасидан баёнот; Бутун Германия меҳнаткашларига қарата чақириқ; Меҳнаткашларнинг иқтисодий ва социал талаблар учун курашини ривожлантириш тўғрисида резолюция; Суданда касаба союзларига қарши қувғунлар муносабати билан баёнот; Куба меҳнаткашларига ва касаба союзларига қарата мурожаат; Кипр тўғрисида баёнот.

Сессияда Жаҳон касаба союзлари федерациясининг раиси Агостино Новелла охирги сўзга чиқди. Шу билан сессия ўз ишини тамомлади.

Халқаро обзор

МУЗОКАРАЛАР ОЛИБ БОРИШ ИДЕЯСИ ҲАММА ТОМОНИДАН ЭЪТИРОФ ЭТИЛМОҚДА

Тинч-тотув яшаш, халқлар ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик сиёсати империалистларнинг аҳмоқона «зўравонлик сиёсати» устидан янги ғалаба қозонди. Совет Иттифоқининг тинчлик йўлида тинмай қилаётган ҳаракати туфайли ва жаҳон жамоатчилигининг кўрсатаётган тазйиқи туфайли Ғарб давлатлари Совет Иттифоқи билан музокаралар олиб боришга рози бўлдилар. 11 майда Женевада СССР, АҚШ, Англия ва Франция ташқи ишлар министрларининг кенгаши очилади. Ташқи ишлар министрлари Германияга таалуқли масалаларни кўриб чиқадилар.

Тинчлик ва халқаро хавфсизлик манфаатларини қадрлаётган барча кишилар ана шу музокаралар халқаро вазиятни соғломлантиришга олиб келади, ҳозирги пайтнинг етилган проблемаларини, биринчи галда, Германия билан сулҳ шартномаси тузиш тўғрисидаги ва Ғарбий Берлинни демилитаризация қилинган эркин шаҳарга айлантириш ҳақидаги масалаларни ҳал этишга замин тайёрлайдилар, деб умид қилмоқдалар.

Аммо, шуни ҳам таъкидлаб ўтиш керакки, зўравонлик сиёсатининг энг ашаддий тарафдорлари ўзлари вужудга келтирган «совуқ уруш» тўсиқлари орасида ҳар қандай йўл, ҳатто, жуда кичкина йўл очилишидан ҳам қўрқмоқдалар. Шу сабабли, улар эндиликда ташқи ишлар министрларининг яқинда ўтказиладиган кенгашини ўз ҳужумлари учун нишон қилиб олдилар. «Совуқ уруш» стратеглари ана шу кенгашнинг муваффақиятли ўтказилишига халақит бериш, ҳукуматлар бошлиқларининг учрашувига тўсқинлик қилиш учун янги ғовлар вужудга келтириш ва музокаралар олиб бориш идеясининг обрўсини тушириш учун ўз қўлларидан келган ҳамма чораларни кўрмоқдалар. Америкадаги баъзи генераллар ва Ғарбий Германиядаги реваншчилар бу йўлда жон-жаҳдлари билан ҳаракат қилмоқдалар.

АҚШ, Англия, Франция ва Ғарбий Германия ташқи ишлар министрларининг яқинда Вашингтонда олиб борилган музокараларида ва Шимолий атлантик блоки (НАТО) кенгашининг 2-4 апрелда ўтказилган сессиясида Ғарбий Германия ташқи ишлар министри Брентано ғарбдаги ўз шерикларини Совет Иттифоқи билан олиб бориладиган музокараларга халақит бериш йўлига тушириш учун уринди. Бундай уринишлар нечоғлик муваффақиятли чиққанлиги тўғрисида ҳали гапириш қийин. Аммо, чет эл матбуотининг хабарларидан шу нарса маълумки, агрессив Шимолий атлантик блокининг корчалонлари НАТОнинг «бирлиги» учун курашиб, Германия масаласи ва Берлин масаласи ҳақидаги совет таклифларига нисбатан Ғарб «қаттиқ йўл» тутсин, деб талаб қилмоқдалар.

Шу билан бирга, қуйидагиларни таъкидлаб ўтиш керак: НАТО кенгаши сессиясининг қатнашчилари халқларнинг талаблари билан ҳисоблашишга мажбур бўлиб, Шарқ билан Ғарб ўртасида музокаралар бўлишига рози эканликларини таъкидладилар. Бу музокараларнинг яхши натижа бериши ғарб давлатларига боғлиқдир. Совет Иттифоқи эса, Ғарб билан Шарқ вакилларининг учрашуви барча халқлар истаётган натижага — халқаро вазиятни соғломлаштириш ва тинчликни мустаҳкамлашга олиб келиши учун бутун кучларини сарф қилмоқда ва сарф қилади.

ИМПЕРИАЛИСТЛАРНИНГ ТИБЕТДАГИ ИҒВОСИ БАРБОД БЎЛДИ

Кейинги вақтларда барча тинчликсевар халқлар халқаро муносабатларни «совуқ уруш» иллатларидан тозалашга интилаётган бир пайтда, империалистик реакция кучлари яна иғвогарлик қилдилар. Март ойининг биринчи ярмида Хитойнинг ғарбий-жанубидаги жуда катта районда — Тибетда маҳаллий реакцион корчалонлар империалист ва чанкайшичи агентларнинг қўллаб-қувватлаши билан қуролли исён кўтардилар. Бу исёндан кузатилган мақсад — Тибетни Хитой Халқ Республикасидан ажратиб олиш ва уни империалистларнинг мустамлакасига айлантиришдан иборат эди.

Хитой Халқ Республикаси ҳукумати Тибетни тинч озод қилиш тўғрисида 1951 йилдаёқ Тибетнинг маҳаллий маъмурлари билан битим тузиб, иқтисодий ва маданий жиҳатдан жуда қолоқ бўлган ана шу районни ривожлантириш учун жуда кўп иш қилди. Хитой халқининг қардошларча ёрдами туфайли, Тибетда саноат корхоналари қурилди, тош йўллар очилди, касалхоналар, мактаб бинолари қурилмоқда. Хитой Халқ Республикаси ҳукумати 1951 йилда тузилган битимларга мувофиқ, 1956 йилдаёқ Тибет автоном районини вужудга келтириш юзасидан тайёргарлик комитети тузди. Тибетдаги реакция ана шу комитетнинг ишларига энг бошданоқ тўсқинлик қилди.

Тибет аҳолисининг ғоят кўпчилиги Хитой Халқ Республикаси ҳукуматининг Тибетда амалга оширилган тадбирларини қизғин маъқуллаб, реакциянинг маккор кирдикорларини ҳамиша қоралаб келди. Исённинг ташкилотчилари алдаш, сотиб олиш ва таҳдид қилиш ёрдами билан Тибетнинг 1.200 минг аҳолисидан атиги 20 мингга яқин кишини ўз сафларига торта олдилар. Исён бошланган чоқдаёқ ҳалокатга маҳкум этилган эди.

Хитой ҳарбий қисмлари Тибет аҳолиси катта кўпчилигининг ва бутун Хитой халқининг хоҳиш-иродасини ифода этиб, маҳаллий аҳолининг ҳар томонлама ёрдами билан 22 мартда Тибет пойтахти Лхаса районида исёнчиларнинг кучларини тор-мор келтирдилар ва Тибетнинг бошқа районларини исёнчилардан тозалаш ишларини муваффақиятли суратда давом эттирмоқдалар. Исённи ташкил этган Тибет ҳукумати тарқатиб юборилди, унинг вазифалари Тибет автоном районини вужудга келтирувчи тайёргарлик комитети зиммасига юклатилди. Тибет ва бутун Хитой аҳолиси, шунингдек дунёдаги бутун прогрессив жамоатчилик Хитой Республикаси ҳукуматининг Тибетда амалга ошираётган тадбирларини маъқуллаётган бир пайтда, ғарбнинг реакцион пропагандаси шовқин-сурон кўтарди. Исёнчиларнинг чет эллардаги илҳомчилари ва раҳбарлари шармандаларча ҳалок бўлган исёнчилар тўғрисида кўз ёшларини тўкиб, истар-истамас ўзларини фош қилиб қўймоқдалар. Уларнинг Хитой Халқ Республикасига қарши душманлик ҳуружлари реакциянинг Тибетдаги иғволари барбод бўлганлиги муносабати билан тескаричиларнинг ғазабланганликларини ифода этади, холос.

М. НИКИТОЧКИН.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

КИНО „ФОТИМА"

Осетин адабиётининг классик намояндаси Коста Хетагуровнинг «Фотима» номли асари классик адабиётнинг китобхонлар орасида кенг тарқалган ажойиб намуналаридан биридир. Автор ўз асарига князь Алимбекнинг ўғли Жамбулат ва унинг асранди қизи Фотималар ўртасидаги севги қиссасини асос қилиб олади. Бироқ «Фотима» икки севишган қалб қиссасигина эмас. Коста Хетагуров шу севги заминида икки табақа, икки хил инсонлар, улар орасидаги катта тафовутни кўрсатган, чор Россиясининг мустамлака ўлкаси Кавказда ҳукм сурган феодал тузум инсонлар ўртасида низо туғдирганини, тенгсизлик ва ҳақсизлик уруғини сочганлигини, чин ва муқаддас севги, садоқатни оёқ ости қилганлигини акс эттирган. «Фотима» — ҳақсизлик ва адолатсизликни ҳикоя қилувчи реал ҳаёт картинасидир.

«Грузия-фильм» студияси чиқарган «Фотима» кинофильми Коста Хетагуровнинг шу номдаги поэмаси асосида ишланган. Сценарий автори ва фильм режиссёр-постановкачиси С. Долидзе поэмадаги асосий ғояни сақлаган, икки табақа кишилари ўртасидаги тафовутни фильмнинг дастлабки кадрларидаёқ сингдира олган ва тамошабин кўзи олдида Коста Хетагуров қаҳрамонларининг жонли образларини гавдалантирган.

...Князь Алимбекнинг уйи. Бекнинг етти-саккиз яшар ўғли Жамбулат ўз тенгдоши хизматкор Иброҳим билан кураш тушмоқда. Бек ўғлининг ғолиб чиқишига ишониб, завқ билан кулиб ўтирибди. Бироқ Жамбулат енгилади. Алимбекнинг авзойи бузилади, у хизматкори Иброҳимни огоҳлантиради:

— Сен менинг хизматкоримсан. Жамбулат сенинг бегинг бўлади. Хизматкор ўз хўжасини ҳаммавақт сийлаши, ҳатто курашда ҳам унга ён босиши керак.

Бу тенгсизлик, синфлар ўртасидаги қарама-қаршилик фильм воқеалари давомида кадрма-кадр тобора чуқурроқ очиб борилади. Зодагонларнинг ярамас ва чиркин қиёфалари ишонарли эпизодларда фош этилади. Фильмда юқори табақа кишиларининг барча тубанликлари Жамбулат образида катта маҳорат билан умумлаштирилганини кўрсатиб ўтиш керак.

Жамбулат отаси Алимбек асранди қилиб олган қиз — Фотимани севиб қолади. Бекнинг хизматкори Иброҳим ҳам Фотимани севади. Бироқ Фотима Жамбулатни севади. Буни пайқаган Иброҳим Жамбулат ва Фотималар ўртасидаги инсоний севгини юксак қадрлайди, уларга хиёнат қилмайди, аксинча энг оғир пайтларда ҳам Жамбулатга ёрдам қўлини чўзади.

Мана, ўз ўғлининг куч-қудратига ишонган Алимбек қизини пойгада ғолиб чиққан кишига беражагини айтади. Бироқ Жамбулат пойгада ғолиб чиқмайди. Улоқни пойгадан олиб чиққан Иброҳим уни ўз қўли билан Жамбулатга топширади. Рус подшосининг Болқон ярим оролидаги урушга Осетин йигитларини сафарбар этиш тўғрисидаги буйруғи ўқиб эшиттирилганда ҳам Иброҳим Жамбулат учун урушга боришни таклиф этади. Бироқ Жамбулат софдил хизматкор Иброҳимнинг бу яхшиликларини қадрламайди, унга нисбатан адоват саклайди.

Жамбулат урушга отланади. Фотима унинг севгисига содиқ қолишга қасамёд қилади. Жамбулат жангда ҳалок бўлди, деган хабар келгандан кейин ҳам уни беш йил кутади. Ниҳоят Алимбекнинг қистови билан у турмушга чиқади. Бироқ бунда ҳам Фотима Жамбулатга берган ваъдасига вафо қилади. Отасининг кескин қаршилигига қарамай, энг камбағал киши — Иброҳимга тегади. Орадан икки йил ўтади. Жамбулат келади. У Фотимани Иброҳимдан тортиб олмоқчи бўлади. Бироқ Фотима бунга йўл қўймайди. У Жамбулатни ҳозир ҳам севса-да, Иброҳимга нисбатан хотинлик ва фарзандига нисбатан оналик бурчига содиқ қолади. Жамбулатга рад жавобини беради. Ғазабланган Жамбулат гуноҳсиз Иброҳимдан ўч олиш пайига тушади. Юзма-юз жангда Иброҳимдан енгилгач, уни орқадан номардларча отиб ўлдиради.

Фильмнинг бу кадрлари тамошабинни қаттиқ ҳаяжонга солади, зотан фильмнинг асосий мақсади шу кадрларда очилади. Бунда тамошабин Иброҳим образида юзлаб меҳнаткашларнинг софдиллиги, довюраклиги, виждонлилигини кўриб қанчалик қувонса, Жамбулатдаги разиллик, хиёнаткорлик уни шунчалик қаттиқ ғазаблантиради, юқори табақа кишиларига нисбатан унда нафрат уйғотади.

Шуни ҳам айтиш керакки, фильмнинг муваффақиятли чиқишида унда асосий қаҳрамонлар образини яратган артистларнинг ҳам хизмати катта. Жамбулат ва Фотима ролларини ижро этган артистлар маҳоратини алоҳида кўрсатиш лозим.

Жамбулат — фильмдаги энг мураккаб образ. Артист образдаги икки хил психологик ҳолатни тўғри талқин этабилмаса, фильмдаги воқеалар ривожига путур етказилиши мумкин эди. Бироқ Жамбулат ролини ижро этган артист О. Мегвинетухуцеси образнинг ана шу нозик томонларини катта актёрлик маҳорати билан ифода этади. Жамбулат фильмнинг дастлабки қисмларида Фотимага вафодор ёр сифатида тамошабин эътиборини ўзига жалб эта бошлайди. Аммо фильмнинг кейинги қисмларида артист Жамбулат образидаги разиллик ва хиёнаткорликни шу даражада эркин ижро этадики, тамошабин ундан қаттиқ ғазабланиб ўтиради.

Фотима образини яратган артист Т. Кокаева экранда қаҳрамонини тўлақонли гавдалантириш учун унинг бой ички дунёсини, вафодорлик ва садоқат каби ажойиб фазилатларини чуқур ўрганган, образ моҳиятини тамошабинга етказиш устида кунт билан ишлаган. Шунинг учун ҳам тамошабин Фотимага ишонади, у билан бирга ҳаяжонланади. Т. Кокаева Фотиманинг ички кечинмаларини юксак маҳорат билан талқин этади. Бу ўринда Фотиманинг Жамбулат билан сўнгги марта учрашувини кўрсатадиган кадрларнинг муваффақиятли чиққанини айтиб ўтиш керак.

Фотима Жамбулатни қанчалик севмасин, эри Иброҳим унинг қўли билан ўлдирилгач, хотинлик бурчи туфайли Жамбулатни қотилликда айблайди, уйини, ёлғиз ўғлини ташлаб тоғ-тошларга чопади, қаҳ-қаҳ уриб кулади, аччиқ-аччиқ йиғлайди. Соғлиғида жондан азиз кўрган фарзандини калтакламоқчи бўлади...

Фотима жинни бўлиб қолган эди. Уни феодал тузум, атрофини ўраган муҳит, қабиҳ урф-одатлар шу ҳолга солади, ёшлигига, ширин турмушига чанг солади, онани фарзанддан, гуноҳсиз ёш гўдакни ота-онанинг иссиқ бағридан жудо қилади. Фильм охирида тамошабин ана шундай хулосага келади.

«Грузия-фильм» студиясининг «Фотима» кинофильми шу фильмда иштирок этган ижодий коллективнинг катта муваффақиятидир.

К. САЪДУЛЛА.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 8/IV да **Чин муҳаббат**, 9/IV да кундуз **Ҳуррият**, кечқурун **Ганг дарёсининг қизи**.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА 9/IV да **Дилором**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 8/IV да **Зафар**, 9/IV да кундуз соат 12 да **Сурмахон**, 4 да **Концерт**, кечқурун **Ватан ишқи**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 3 бўлимда янги программа. **Тереза Дурова** (ўргатган ҳайвонлари билан). Доғистон АССР халқ артисти ва РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Гажи Қурбонов** раҳбарлигида **Доғистон «Цовкра» дорбозларининг гастроллари** ва бошқа номерлар. Томоша кеч соат 8 да бошланади.

«ВАТАН» — кундуз ва кечқурун янги бадиий фильм **Фотима**, кундуз соат 3 яримда **Мафтунингман**, кеч соат 7-10 минутда кенг экранли фильм **Биринчи ранг капитан**.

«ИСКРА» — кундуз ва кечқурун **Фотима**, 3-залда кундуз соат 2-20 минут ва кеч 8-20 минутда **ЧП (Фавқулодда ҳодиса)** — 1 ва 2-серияси.

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз ва кечқурун янги бадиий фильм **Евгений Онегин**.

«ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун **Фотима**.

КИНОЛЕКТОРИЙДА («Правда Востока» кўчаси, 4) — 10/IV гача **Бу — такрорланмаслиги лозим**.

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА

9/IV кундуз соат 2 да Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист

ЭРГАШХОН МИРМАҲМУДОВАНИНГ

ЭСТРАДА КОНЦЕРТИ

Концертда: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Убайдулла Мадраҳимов**, Қозоғистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Жалол Осимов**, эстрада солистларидан **Е. Санамянц**, **Роза Қурбонова**, **И. Селютина**, **Собир Маҳкамов**, **Нурхонов**, **Зулайха Муллақандова**, **В. Сударева**, **М. Фёдорова** ва миллий чолғу асбоблари оркестри қатнашади.

9/IV да кечқурун ва 10/IV да кундуз Ўзбекистон халқ ҳофизи

МАЪМУРЖОН УЗОҚОВ

КОНЦЕРТЛАРИ

Концертда: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Муҳаммаджон Мирзаев**, эстрада солистларидан **Башорат Хўжаева**, **Муҳаббат Мусаева**, **Тўхта Рисметова**, **Н. Гайер** ва миллий чолғу асбоблари оркестри қатнашади.

Кундузги концерт соат 2 да, кечки концерт соат 8 яримда бошланади. Билетлар театр кассасида ва район кассаларида сотилади.

КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ ЎЗБЕКИСТОН КОНТОРАСИ

КИНОУСТАНОВКА ЭКРАНЛАРИГА

Сариқ қарға

НОМЛИ ЯНГИ КИНО-ПОВЕСТЬ ЧИҚАРАДИ.

Сценарий авторлари — **Кэнносукэ Татэока**, **Кэйзи Хасэбэ**.

Режиссёр — **Хэйносукэ Госио**.

Оператор — **Гию Миязима**.

Ролларда:

Тикагэ Авасима, **Юносукэ Ито**, **Кинуио Танака**, **Иосико Куга**, **Юкицугу Сидара**, **Зюн Татара**, **Тиоко Индалар** қатнашади.

Фильмни Японияддаги «Кабуки-За» студияси ишлаган, «Ленфильм» киностудиясида рус тилига таржима (дубляж) қилинган.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34, РЕДАКЦИЯ БУЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808. 136 Совет қурилиши бўлими — 136, Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими бўлими, маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 34048, 132. Секретариат — 29040, 115, 50. Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 05138. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Б-1567.